Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...оминай 1921 оной ...брин 21-нэ гарана | № 117 (14137) | 1973 оной майн 20, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

ДЭЛХЭЙН АРАДУУДАЙ АМГАЛАН БАЙДАЛАЙ ТҮЛӨӨ

Л. И. Брежнев ФРГ-дэ ерэбэ

...нн, майн 18. (ТАСС-...ай корр.). КПСС-эй ...Генеральна секре... СССР-эй Верховно ...Президиумэй гэ... Л. И. Брежнев ФРГ ...нцлер В. Брандтын ...р мүнөөдэр Герма... Федеративна Республи...ерэбэ.

...И. Брежневтэй хамта ...эй ЦК-гай Политбю...гэшүүн, СССР-эй Га...хэрэгүүдэй министр ...Громыко, Гадаадын ...а наймаанай министр ...Патоличев, Граждан...нациин министр Б. П. ...КПСС-эй ЦК-гай Ге...секретариин туһа... А. М. Александров, ...Блатов, ТАСС-ай ге...директор Л. М. ...КПСС-эй ЦК-гай ...ондын таһагые дааг...логшо В. В. Загла... ФРГ-дэ ерэлсэ.

...н-Бонн аэродром СССР-эй ба ФРГ-гэй гүрэнэй тугуудаар гоёон шэмэглэгдэһэн байба.

Совет тусхай самолёдой аэродромдо дүтэлжэ ерэхэ үедэнь хүндэлэлэй харуулай истребительнүүд үдэшөө.

ФРГ-гэй канцлер В. Брандт, Гадаадын хэрэгүүдэй министр В. Шеель, федеральна канцлерай дэргэдэхи тусхай хэрэгүүдэй министр Э. Бар, Транспортын министр Л. Лаурицен, Ажахын министр Г. Фридерихс, ФРГ-гэй МИД-эй статс-секретарь П. Франк, федеральна правительствын хэблэлэй ба мэдээсэлнүүдэй зургаанай хүтэлбэрилэгшэ фон Вехмар, ФРГ-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд У. Зам Л. И. Брежневые самолёдһоо буухадань угтаа.

Л. И. Брежневые, тэрээнтэй суг ябалсаһан совет тусхай тушаалтадые федеральна канцлер халуунаар амаршалһан байна.

СССР-һээ ФРГ-дэ байдаг элшэн сайд В. М. Фалин, тэрэшэлэн Советскэ Союзай үдэрнүүдэй Дортмундда боложо байһантай дашарамдуулан, ФРГ-дэ ошоод байһан СССР-эй Культурын министр Е. А. Фурцева, совет посольствын, мүн ФРГ-дэхи бусад эмхинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд Л. И. Брежневые, тэрээнтэй суг ябалсаһан хүнүүдые угталсаа.

Совет, Баруун Германиин ба хариин оронуудай олон журналистнууд аэродром дээрэ байгаа.

Советскэ Союзай ба ФРГ-гэй гүрэнэй гимннүүд гүйсэдхэгдэһэн байна.

Л. И. Брежнев, В. Брандт хүндэлэлэй харуулай урдуур ябажа гараа. Федеральна канцлер В. Брандт амаршалгын үгэ хэлээ.

В. БРАНДТЫН хэлэһэн үгэ

...один Генеральна сек...

...й айлшалжа ерэһэндэ ...р баясанабди, Герма... Федеративна Респуб... Советскэ Союзай ...ехэ зэргэтэй хүнэй ...жа ерэхэ аргатай бо...нь бид ...эр баясана...

...ушар хадаа Европодо... ...шон байдалай һай... байһые, манай ара... эб найрамдалые хүсэ...һые, мүн шахардуу ...йдал һуларуулхын ...тай һайн харилсаа холбоо байгуулгада туһалхын тулада бидэнэрэй хамтаараа хүсэлэл оролдолго гаргадаг байһые гэршэлжэ үгэнэ гэжэ би тоолохо байнаб.

Уршагта хэсүү түүхэ бидэнэрэй бэе бэедээ ойртолсохо зам бэдэрэлгэдэмнай һаад ушаруулдаг байгаа. Бидэнэр шэнэ эхи табихые зүрхэлһэн байнабди. 1970 оной августын 12-то баталагдаһан договор шиидхэхы шата боложо үгөө. 1971 оной сентябрьда Крымдэ таатай зохид эрхэ байдалда сэхэ руунь, удаан саг соо хөөрэлдэхэдөө бидэнэр бэе бэеэ һайнаар мэдэһэн байнабди.

Господин Генеральна секретарь, Та Германиин Федеративна Республикада анха түрүүн айлшалжа ерэбэт. Эдэ үдэрнүүдтэ бидэнэр хөөрэлдөөгөө үргэлжэлүүлхэбди, энээнние амгалан ёһоор харилсаа холбоо байгуулгын хөөрэлдөөн болохо гэжэ би мүнөө нэрлэхые, хүсэнэб.

Энээнние хүсэхэтээ хамта: Айлшалыт! гэжэ уринаб.

* * *

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев харюугай үгэ хэлээ.

Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэлэһэн үгэ

...дэтэ господин федеральна канцлер!

...дэтэ эхэнэрнүүд ба ...нууд!

...шалгын үгэнүүдэй ба ...хүсэһэнэйнь түлөө ...федеральна канц... бидэнэр бултадаа үнэн ...й баясхалан хүргэнэ... ...рынгөө зүгһөө Та...най ханинарые амар...мни. Танда, танаар ...лан Федеративна Рес... бүхы эрхэтэдтэ эб ...дал ба энхэ һайн бай...хүсэхыемни зүбшөө...

...дин федеральна канц... бидэнэр Тантай хоёр ...тинхэдээ алишье ...ь, Советскэ Союзда ...байнабди. Мүнөө ...Федеративна Рес... ...да би ерээд байнаб. ...орондо айлшалалга ...ододоол һонирхолтой ...й ушар болодог гээ...рбээ энэ айлшалалга ...а шанартай зорилго ...гэтэй холбоотой бай... ...шэ һаа, бүришье ...һайн байха болоно.

Бүхы хараха, үзэхэ, шагнаха юумэнүүдээр ехээр һонирхохын хажуугаар, шэнээр хэгдэхэ хэлсээнүүдэй түлөө ехэ харюусалгатай байһанаа мэдэрэлгэтэйгээр би эндэ ерээб гэжэ сэхэ руунь хэлэхэ байнаб.

Эдэ хэлсээнүүдэй болохын урда тээ бидэнэр бага бэшэ замаар ябажа гараабди. Һайн договор — 1970 оной договор баталанхайбди. СССР-эй ба ФРГ-гэй хоорондо элдэб һалбаринуудай талаар холбоо хүгжөөлгэдэ хамаатай хэдэ хэдэн тодорхой хэлсээнүүдые бидэнэр баталанхайбди. Бидэнэр хоёр үлүүтэй жэлэй дүршэлтэй болонхойбди. Тэрэнэй үедэ договорой һайн һайхан үг зорилгонууд бодотоор бэелүүлэгдэжэ эхилээ.

Тиимэһээ һайн һуури табигданхай гэжэ хэлэжэ болохоор байна. Мүнөө энэ һуури дээрэ манай хоёр ороной хоорондохи хүршэ һайн харилсаануудые байгуулан хүгжөөжэ болохо байна. Энэ хэрэгтэ таатай һайн туһа нэмэри оруулхаар бидэнэр бэлэн байнабди, мүн манай арадуудай аша туһада, Европодохи бата бэхи эб найрамдалай аша туһада тааруу шэнэ һайн хэрэг бүтээхын тулада ФРГ-гэй гүрэнэй ажал ябуулагшад мүн лэ шухала оролдолго гаргаха гэжэ бидэнэр найданабди.

Господин федеральна канцлер, анхаралтайтаар, хани халуунаар угтаһанайтнай түлөө Танда, эндэ байлсаһан бүхы хүнүүдтэ үгынгөө түгэсхэлдэ үшөө дахин баясхалан хүргэхыемни зүбшөөгыт.

* * *

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь тэрэнние угтаһан совет посольствын ФРГ-дэхи бусад совет эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдтэ, журналистнуудта дүтэлэн ошожо, тэдэнтэй халуунаар амаршалалсаа. Л. И. Брежневтэ үхибүүд сэсэгүүдые барюулһан байна.

Угталгын баярай ёһололой дүүрэһэнэй һүүлээр Л. И. Брежнев, В. Брандт, машинада һуугаад, мотоциклистнүүдэй хүндэлэлэй харуулаар үдэшүүлэн Петерсберг шэглэн ошоо. Совет айлшад ФРГ-дэ байха үедөө тэндэ байрлаха юм.

Л. И. Брежнев В. Брандттай уулзаба

...Н, майн 18. (ТАСС-...ай корр.). КПСС-эй ...Генеральна секре... СССР-эй Верховно Со... Президиумэй гэшүүн Л. И. Брежнев ФРГ-гэй канцлер В. Брандттай мүнөөдэр Петерсбергдэ уулзаба.

Л. И. Брежневэй хүндэлэлдэ болоһон обед

...Н, майн 18. (ТАСС-ай ...корр.). КПСС-эй ЦК-...еральна секретарь, ...Верховно Соведэй ...умэй гэшүүн Л. И. ...эй хүндэлэлдэ мү...үдэшэлэн Шаумбург ...айшанда федеральна ...В. Брандт обед үгэ...

...нэрэ федеральна ...ьствын гэшүүд, пар...а ородог партинууд...ктулэгдэһэн бундестагай депутадууд, хэдэ хэдэн газар нютагуудай премьер-министрнүүд, Бонн городой ахалагша-бургомистр, профсоюзай элитэ ажал ябуулагшад, ФРГ—СССР обществын ажал ябуулагшад байлсаа.

Совет талаһаа Л. И. Брежневые үдэшэжэ ябаһан тушаалта нюурнууд байгаа.

В. Брандт сугларагшадта хандан үгэ хэлээ.

В. БРАНДТЫН хэлэһэн үгэ

...дин Генеральна сек...

...дэрэй манай вечер ...шалжа ерэһэн, Тан... үдэшэжэ ябаһан ...манайда айлшалыт ...хэмни минии нам... ...мда нэрэ хүндын, ...схалангай ушар гээ... ...ушар хадаа Москва... ...эрнь Ореандда хүн... ...ёһоор намда хан... ...арюу үгэхэ арга бо... ...мда олгоро. Минии ...рим хүнүүдтэй да... ...зажа байхадаа, ехэ ...мүн КПСС-эй Центральна Комитедэй Политбюрогой шэнэ гэшүүн, гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкые онсолон амаршалха хүсэлэнтэйб.

Эхэнэрнүүд болон господанар!

Эб найрамдал тухай манай хөөрэлдөө үргэлжэлүүлхын тула Бонндо байха үдэрнүүдээ бидэнэр хэрэглэхэ ёһотойбди гэһэн һанамжаяа господин Генеральна секретарьта мүнөөдэр ерэхэдэнь би хэлээ һэм. Тингэжэ энэ талаар бидэнэр ёһо заншал байгуулха болоробди.

Манай дэлхэйн хүнүүдэй, тэрэ тоодо манай хоёр оронуудташье, түргэн хубилалтануудай боложо байһан үедэ шэнэ юумэ хамтаараа эхилхын тула эрэлхэг зориг хэрэгтэй. 1970 оной августда московско договор баталжа, бидэнэр иимэ эхи табиһан байнабди. Нүгөө талаһаа юрын үнэн зүб юумые, жэшээлхэдэ, бэе бэеэ ойлголсолгодо үндэһэлһэн эб найрамдал Европодо хэрэгтэй гэжэ ойлгохо ябадалһаа, бэеэ һамааруулхагүйн тулада, мүн лэ эрэлхэг зориг хэрэгтэй.

Господин Генеральна секретарь, манай зорилго гэхэдэ, манай хөөрэлдөөнүүдые тодорхойлһон нюуса бэшэ байлгын, найдабариин зохихо хэмжээе хангалга болбол гансашье манай хэрэг бэшэ, харин манай гүрэнүүдэй политическэ хүсэнүүдэй, мүн эрхэтэдэй зүгһөө ойлгогдожо, дэмжэгдэжэ байха ябадал тушаа оролдолго болоно. Минии һанамжаар, бүри ехээр этигэн найдажа байха ушар манай харилсаануудай онсо шанарынь болохо ёһотой.

Дэлхэй дээрэхи байдал хубилжа эхилээ. Энэ талаар һайн тээшэ хубилхадань бидэнэр туһалаабди гэжэ үнэн сэдьхэлһээ хэлэжэ болохо гэжэ һананаб.

1970 оной августда баталагдаһан договорой хүсэндөө үшөө орохоһоо урид, тэрэ хадаа зүүн ба баруун зүгэй хоорондохи харилсаанууд тушаа ажал ябуулха сүлөө оршон байдал гурнмшуулхые эрмэлзэдэг хүсэнүүдтэ олгожо үгөө һэн. Манай хөөрэлдөөнүүдые амжалтатайгаар дүүргэлгэ ПНР-тэй договор баталха зам нээжэ үгөө бэлэй. Тэрэ договор Берлин тушаа дүрбэн оронуудай амжалтатай хөөрэлдөөнүүдэй эрхэ байдал мүн лэ байгуулжа үгөө. Тэрэ договор ГДР-тэй харилсаа байгуулха үндэһэ һуури тухай договор баталха найдабари байгуулжа. Нэгэдэмэл Нацинуудай Организацида Германиин хоёр гүрэнүүдэй орохо эрхэ нүхэсэл баһал байгуулаа һэн. Тиимэ дээрэһээ 1970 оной зун баталагдаһан манай договор — Европодохи түгшүүрилтэ байдалые һуларуулха арга мүн гэжэ баталан гэршэлээ.

Һүүлэй һаранuудай туршада Хельсинкидэ манай түбиин гүрэнүүд Хойто Америкын түлөөлэгшэдтэй суг хамта һаяын сагта гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөө нээхын тула бэлэдхэлэй түрүүшын хүдэлмэри ябуулаа. Венэдэ сэрэг хорооxо зорилготой шухала зүбшэлдөөн эхилээ. Нэгэн доро томо оронууд дэлхэй дээрэ бүри тогтууритай тэнсүүрние түйлаха тушаа хөөрэлдөөнүүдээ нюуса бэшээр үргэлжэлүүлнэ. Эдэ бүгэдэ аюулгүй байдал бүри ехээр байгуулха ёһотой, тиигэжэ шадахашье.

Нүгөөдэ оромнай ямар тала баримталнаб гэжэ хэмнайшье мартадаггүй. Нинтын байгуулалтын, соёл сурталай илгаануудые, мүн байгуулагдаһан холбоонуудые — экономическашье гү, али политическэшье шэнжэтэй холбоонуудаа хэмнайшье мартадаггүй. Хоёр тала өөһэдынгөө эрхэ ба уялгануудые сахина, ондоо оронуудай эрхэ болон уялгануудые хүндэлнэ. Энэ хадаа хүсэл оролдолгоёо зорюулха гэһэн манай хүршэ ёһоор байхын шухала эрхэ нүхэсэл болоно.

Германиин Федеративна Республика — Атлантическа союзай гэшүүн, Баруун Европын гүрэнүүдэй нэгэдэлдэ, тэрэ оронхой. Энэ нэгэдэл мүнөө «ниитэ дэлгүүрэй» хэмжээнһээ гаранхай. Энэ нэгэдэл болбол бусад оронуудта эсэргүүгээр шэглүүлэгдэһэн бүлэглэл бэшэ, харин эб найрамдал байгуулха, мүн арадуудай хамтын амгалан байдалда алба хэхээр зорюулагдаһан нэгэдэл гэжэ өөрыгөө тоолодог юм, гэжэ Та этигэгты.

Манай хоёр гүрэнүүд туһаа хэлэхэ болоо һаа, господин Генеральна секретарь, һүүлэй хоёр-гурбан жэлэй туршада манай бодото харилсаан эли бодоор ургаа. Экономико, техникэ болон соёл культурын талаар бүри ашагтай андалдаан тушаа хэлсэжэ шадаха байнабди. Тинхэдээ найдабаригүй түсэблэлгэ бэшэ, харин мүнөөнэй энэ талаар бэлэн байлгаяа хүсэлдүүлхэ ябадалые манай эрхэтэд хүлеэнэ, тэдэнэр оролдосотой ажал, үнэн сэхэ үг зорилгонуудые хүлеэнэ.

Нэгэл юумэн минии дура гутаана гэбэл, господин Генеральна секретарь, эндэ, Бонндо, олон тооной хөөрэлдөөнүүд болохо, зүбөөр амарха арга боломжо бага байна. Гэбэшье манай хэхэ хүдэлмэри хүшэр бэшэ байха, юуб гэхэдэ, энэ хадаа ухаан бодолой, мүн манай найдамжаар, зол жаргалай хэрэгтэ алба хэхэ байна. Зол жаргалые бата бэхи эб найрамдалтай бидэнэр холбонобди.

Эхэнэрнүүд болон господанар! Манай хамтын хүсэл оролдолгын амжалтын түлөө, эб найрамдалай түлөө, Советскэ Союзай арадуудай һайн һайхан байдалай түлөө, КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретарь господин Леонид Ильич Брежневэй элүүр энхын түлөө намтай энэ хундага үргэхыетнай дурадханаб.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев харюугай үгэ хэлээ.

Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ господин федеральна канцлер!

Хүндэтэ госпожа Брандт!

Эхэнэрнүүд болон господанар!

Танай орондо ерэхэ гэһэн уряалай түлөө, бидэнэртэ — Советскэ Союзай түлөөлэгшэдтэ хүргэгдэжэ байһан халуун угталгын түлөө үшөө дахин баяр хүргэхыемни зүбшөөгыт.

1970 оной августын 12-то московско договор баталһан сагһаа эхилһэн Советскэ Союзай, Германиин Федеративна Республикын хоорондохи харилсаануудай хүгжэлтын шэглэлһээ уламжалан гараһан алхам гэжэ манай эндэ ерэһэн ушарые тоолонобди. Манай оронуудай харилсаануудта удаа дараалан боложо байһан шэнэ хубилалтанууд Советскэ Союзай арадуудай зүгһөө һайшаагдана, дэмжэгдэнэ, тэрэшэлэн ФРГ-гэй арадай, Европын бусад арадуудай зүгһөөшье һайшаагдана гэжэ ойлгонобди. Энэ ушар хадаа саашадаа хүсэл оролдолго гаргалгада зоригжуулна.

Хэдыхэн жэлэй саада тээ манай хоорондохи харилсаанууд эбгүй байһан, «хүйтэн дайнай» шэнжээр нэбтэрэнхэй байгаа. Уласхоорондын бүхы шахуу томо асуудалнуудаар бидэнэр ондо ондоо тала баримталдаг байгаабди.

Үшар хэрэгүүдэй ябасые һайн тала тээшэнь эрьюулхын тула бага бэшэ хүсэ гаргаха хэрэгтэй байгаа. Энэ зорилго шиидхэжэ ороходоо, үнгэрһэн юумэн саг үргэлжэ манние даража байха ёһогүй, ерээдүйн хараа боломжонуудыемнай халхалан байха ёһогүй гэжэ хараадаа абаһан байгаабди. Советскэ Союзай политикын үг зорилго үнгэрһэн сагай уршагта ябадалые дахинаа дабтахагүй хэрэг болоно. Манай хамтын хүсөөр энэ зорилгые шиидхэлгэ түүхын удха шанартай байха һэн гээд бидэнэр этигэнэбди.

Манай оронуудай хоорондохи харилсаануудые шэнэлхэ ажалые үнгэрһэн дайнай аюултай бэрхэшээлнүүдые мэдэһэн үетэнэй түлөөлэгшэдэй бэе дээрээ даажа абаһан ушар өөрын хуули ёһотой байжа болоо гээшэ ха. Намда, дайн сэрэгэй бүхы жэлнүүдэй үедэ фронтдо ябаһан хүндэ, энэ хүдэлмэриин үг удхань, удха шанарынь илангаяа ойлгосотой. Мүн господин Брандт энээнние һайнаар мэдэнэ гэжэ һананаб. Мүнөө манай хэжэ байһан юумые шэнэ үетэншье ойлгожо, сэгнэжэ шадаха, тингээд эхилэгдэһэн энэ ехэ хэрэгтэ хубитаяа оруулха байһандань бидэнэр һэжэглэнэгүйбди.

ФРГ-тэй үргэн харилсаа хүгжөөхэ ябадал Советскэ Союзай Европын политикада шухала һуури эзэлнэ. Энэ политика болбол энэ түби дээрэ түгшүүрилтэ байдал һуларуулха, эб найрамдал тээшэ шууд сэхэ эрьелтэ бэелүүлхэ хэрэгтэ зорюулагдана. Иимэ ехэ зорилгые имагтал олон гүрэнүүдэй хүсэл оролдолгын ашаар, Советскэ Союзайшье, мүн ФРГ-шье хүршэ оронууд болон ханинартай бэе бэеэ ойлголсолгын ашаар шиидхэжэ болохо байһаниинь мэдээжэ. Энэ хамтын хүсэл оролдолгодо ФРГ болбол мүнөөнэй дэлхэй дээрэ эзэлдэг нэрэ хүндынгөө, байдалайнгаа зэргээр үүргэ дүүргэхэ байһандань найданабди.

Совет-Баруун Германиин харилсаануудай бүхы асуудалнуудаар һаналаа андалдаха хоёр талын хүсэлэн бии. Канцлер Брандттай, вице-канцлер, гадаадын хэрэгүүдэй министр Шеельтэй, тэрэнэй коллегинүүдтэй хөөрэлдэхэ үедөө бидэнэр манай харилсаануудые үргэдхэхэ, гүнзэгырүүлхэ тушаа хаёр талын хэһэн хүдэлмэриин дүнгүүдые согсолхо, саашадаа дабшаха зорилгонуудаа хараалха ёһотой болоно гээшэ хабди.

Танда манай ерэһэн зорилгонуудай нэгэн — Европын шухала хэрэгүүд болохо, жэшээлхэдэ, ниитэ европын зүблөөн, түб Европодо буу зэбсэг, зэбсэгтэ хүсэнүүдые хорооxо болон бусад шухала хэрэгүүдээр федеральна канцлертай һаналаа андалдаха ябадал болоно. Канцлертай баталһан манай хэлсээн политическэ эдэ томо хэрэгүүдэй амжалтада туһалха байһаниинь дамжаггүй.

Тобшоор хэлэбэл, зүбшэн хэлсэхэ темэнүүд дуталдахагүй гэжэ һанагдана. Харин саг хүртэхэгүй байжа болохо. Зүгөөр программа дотор ажал хэрэгтэ гол һуури үгтэһэн хадань господин федеральна канцлертай суг хамта бидэнэр ажал хэрэгтэ аша туһатайгаар оролдожо шадаха байхабди гэжэ һананаб.

Тэрэшэлэн Федеративна Республикын президент господин Хайнемантай хөөрэлдөөе би ехэ удха шанартай дээрэ тоолоноб!

Германиин Федеративна Республикатай Советскэ Союзай, Польшын Арадай Республикын хэһэн договорнууд Баруун Берлин тушаа дүрбэн талын хэлсээн, Германиин Демократическа Республикын ба Германиин Федеративна Республикын хоорондохи харилсаануудай үндэһэ һуури тухай договор уласхоорондын ехээр төөрюулэгдэһэн, хуушарһан ямаршье асуудалнууд шиидхэгдэжэ болохо юм гэһэн мэдээжэ, тиихэ зуураа, шухала бодомжые үшөө дахин батална. Гэхэ зуураа, һайн үрэ дүнгүүдые түйлахын тула гүрэнүүдэй политика зохёодог ажал ябуулагшадай хүсэлэл, политическэ хатуу зориг хэрэгтэй гэһэн үшөө нэгэ ондоо бодомжо баталагдана.

Минии нэрлэһэн договорнууд болон хэлсээнүүд — оюун бодолой, бодото юумые зүбөөр сэгнэлгын үнэмшэсэтэй илалта, амгалан ёһоор зэргэ оршон байха политикын амжалта мүн. Мүнөө энээнние баримталан, урагшаа дабшаха хэрэг болоод байна.

Советскэ Союз, тэрэнэй союзнигууд — социалис бусад оронууд хүсэндөө найдана политическэ, экономическа арга боломжонуудтаа найдана, тиин социальна ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдтэй амгалан ёһоор, имагтал амгалан ёһоор мүрысэхөөр, бэе бэедээ ашатай туһатайгаар харилсан байхаар бэлэн юм. Хүн түрэлтэнэй хүгжэлтын, научно-техническэ дэбжэлтын туйлалтанууд дайлалдахын, һандаргахын тулада бэшэ, харин зохёон байгуулгада, арадуудай ажаһуудал һайжаруулгада, оюун бодолыень баяжуулгада хэрэглэгдэхын тулада, бидэнэр хүсэл оролдолгоёо зорюулнабди.

Советскэ Союз ба Германиин Федеративна Республикын хоорондо амгалан ёһоной, һайн хүршэ ёһоной харилсаа хүгжөөхын түлөө хундага үргэхыемни зүбшөөгыт!

Европодо, мүн бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай аша туһада манай оронуудай бэе бэеэ ойлголсодог байхын, хани харилсаатай байхын түлөө!

Господин федеральна канцлерай, госпожа Брандтын элүүр энхын түлөө!

Вице-канцлерай, госпожа Шеелиин элүүр энхын түлөө!

Эндэ байлсагшадай элүүр энхын түлөө!

***

В. Брандтын, Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэнүүд ехэ анхаралтайгаар шагнагдаа, альга ташалгаар угтагдаа.

Обед хани ёһоной оршон байдалда үнгэрөө.

Л. И. Брежневэй телеграмма

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев Германиин Федеративна Республика ошожо ябаха үедөө, Польшын хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Э. Герегтэ, Польшын Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй түрүүлэгшэ Г. Яблоньскидо, Польшын Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ П. Ярошевичтэ самолет дээрэһээ телеграмма эльгээгээ.

Нүхэр Л. И. Брежнев Чехословакиин Коммунис партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Г. Гусагта, Чехословакиин Социалис Республикын президент Л. Свобододо, Чехословакиин Социалис Республикын правительствын түрүүлэгшэ Л. Штроугалда телеграмма эльгээгээ.

(ТАСС).

Һаалишан Аза Жалсанова арбадахи класс дүүргэһэнэйнгээ удаа түрэл совхоздоо һаалишанаар хүдэлжэ эхилээ. Саянай совхозой IV отделениин залуу һаалишан Аза Жалсанова нэгэдэхи кварталай туршада 14 һаамхай үнеэнһээ 88 центнер 87 килограмма һү һаажа абаба. Аза Жалсанова Буряадайнгаа республикын 50 жэлэй ойн баярай һайндэрые нэрэтэй солотойгоор угтахаар хүдэлнэ.

К. ГАБАЕВАЙ фото.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БАРИЛГЫН ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ БУРЯАДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА БАРИЛГАШАН ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Барилгын талаар габьяатай байһанайнь түлөө **Буряадай АССР-эй габьяата барилгашан** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

Казанцева Клавдия Николаевнада — барилга-хабсаралгын № 834 поездын штукатур-малярнуудай бригадын бригадир;

Наротнев Владимир Тихоновичтэ — «Забайкалтранстрой» трестые даагша;

Тарасюк Евгений Авксентьевичтэ — барилга-хабсаралгын № 834 поездын барилгын участогай начальник;

Цыденов Дашада — барилга-хабсаралгын № 834 поездын комплексно бригадын бригадир;

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **Б. СЕМЁНОВ.**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь **В. ДУБРОВСКИЙ**

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1973 оной майн 17.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БАРИЛГЫН ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Улаан-Үдын хүүргэнүүдэй хабсаргамал металл зүйлнүүдэй заводой түрүүшын ээлжээе ашаглалгада тушааһантай дашарамдуулан, үйлэдбэриин үндэр дүнгүүдые харуулһанайнь түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** иимэ хүнүүдые шагнаха гэбэл:

Ананин Михаил Ефимовичые — Улаан-Үдын хүүргэнүүдэй хабсаргамал металл зүйлнүүдэй заводой түмэр харгын кранай машинист;

Бархалеев Цыбик Хуригановичые — барилга-хабсаралгын № 834 проездын модошо дархан;

Борисенко Виталий Александровичые — барилга-хабсаралгын № 834 поездын автокранай машинист.

Бурлаков Иннокентий Яковлевичые — барилга-хабсаралгын № 834 поездын хабсаргагшадай бригадын бригадир;

Григорьева Галина Ивановнае — барилга-хабсаралгын № 397 поездын шулуушан;

Иванов Василий Степановичые — барилга-хабсаралгын № 220 поездын слесарьнуудэй бригадын бригадир;

Левшин Николай Кузьмичые — барилга-хабсаралгын № 397 поездын шулуушан;

Лепещанов Иван Георгиевичые — «Востсибтрансстрой» трестын автобазын № 8 автоколонны жолоошон;

Лобанов Иван Иннокентьевичые — «Востсибтрансстрой» трестын Улаан-Үдын хабсаралгын управлениин ахалагша прораб;

Марникин Николай Григорьевичые — «Востсибтрансстрой» трестын хамһабариин предприятинуудай комбинадай № 3 полигоной арматурщигуудай бригадын бригадир;

Поярков Вячеслав Ивановичые — «Востсибтрансстрой» трестын хамһабариин предприятинуудай комбинадай № 3 полигоной модошо дархашуулай бригадын бригадир;

Присич Иван Никитовичые — барилга-хабсаралгын № 397 поездын электрослесарь;

Федоренко Василий Григорьевичые — барилга-хабсаралгын № 834 поездын комплексно бригадын бригадир;

Черепанова Галина Ильиничнае — барилга-хабсаралгын № 834 поездын штукатур-маляр;

Шелепин Константин Ивановичые — «Востсибтрансстрой» трестын хамһабариин предприятинуудай комбинадай № 3 полигоной бетонщигуудай бригадын бригадир.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **Б. СЕМЁНОВ.**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь **В. ДУБРОВСКИЙ.**

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1973 оной майн 17.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДАЙ МЯХА, ҺҮ, ҮНДЭГЭ ГҮРЭНДЭ ХУДАЛДАХА, ТУШААХА ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШЫН ХАХАДАЙ ТҮСЭБЫЕ ХЭР ДҮҮРГЭЖЭ БАЙҺАН ТУХАЙНЬ

1973 ОНОЙ МАЙН 16-най МЭДЭЭН

(Дүүргэлтэнь, түсэбһөө гадуур худалдаха даабаринень оруулалсаад байхада)

Аймагууд	Мяхан	Һүн	Үндэгэн
Баунтын	186	75	—
Прибайкалиин	154	72	—
Түнхэнэй	146	69	53
Хойто-Байгалай	137	106	—
Улаан-Үдын	133	79	82
Захааминай	131	67	—
Сэлэнгын	124	73	—
Хяагтын	113	62	85
Зэдын	101	57	102
Бэшүүрэй	99,2	70	109
Баргажанай	86	67	131
Мухар-Шэбэрэй	81	66	73
Хоринн	81	69	149
Загарайн	78	62	3,1 дахин
Хурамхаанай	76	78	—
Хэжэнгын	74	74	—
Яруунын	67	77	—
Ахын	55	61	—
Кабанскын	53	71	92
Республика бүхыдөө:	91	70	86

ШИИДХЭХЫ ГУРБАДАХИ БА ПРЕДПРИЯТИИН ТАБАН ЖЭЛ

Буряадай мебельно-модо болбосоруулгын комбинадай коллектив КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжон, юһэдэхи табан жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ түрүүшын үдэрһөө эдэбхитэйгээр оролсоод, эршэтэйгээр ажаллажа байна.

Табан жэлэй туршада продукци үйлэдбэрилгэеэ хоёр дахин шахуу ехэ болгохо гэхэ гү, али 8 миллион түхэригөөр дээшэлүүлхэ ёһотой байнабди. Энээнэй ехэнхи хубинь предприятингаа үйлэдбэрие шэнэдхэн үргэдхэжэ, энээнэй үндэһэ һуури дээрэ ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар түйлагдахаар хараалагдаһан байгаа.

Манда хүргэгдэһэн табан жэлэй түсэб зүбшэн хэлсэхэ зуураа, комбинадай коммунистнууд, бүхы коллектив бии байһан арга боломжонуудаа үшөө дахин наринаар тооложо үзөөд, табан жэлэй түсэб болзорһоонь урид — 1975 оной декабриин 15 болотор дүүргэхэ гэһэн уялга абаһан юм. Тиихэдээ предприятие үргэдхэн шэнэлхэ хүдэлмэриин саг болзортоо дүүргэгдээд байбал, продукци үйлэдбэрилгэеэ 8 миллион түхэригөөр бэшэ, харин 11 миллион түхэригөөр дээшэлүүлхэ арга боломжотой байһанаа мэдүүлээ бэлэй.

Түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын хоёр жэл дүүрэнхэй. Дүнгүүдые хаража үзэхэдэ, комбинадай коллектив энэ хугасаа соо яһала оролдосо тойгоор хүдэлжэ, түсэбтэ даабаряа, абаһан социалис уялгануудаа бүхы талаарнь (продукци үйлэдбэрилхэ ба худалдаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, ашаг олзо оруулха гэхэ мэтээр) дүүргэжэ шадаа.

Комбинадай партийна, профсоюзай, комсомолой организацинуудай эмхидхэлэй ба политическэ ехэ хүдэлмэри ябуулһанай, социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй, хүдэлмэришэдэй болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй политическэ болон ажалай эдэбхи үүсхэлэй дээшэлһэнэй ашаар түрүүшын амжалтанууд түйлагдаһан байна.

Комбинат дээрэ 11 цеховой партийна организаци бии, хамта 150 гаран коммунист ажаллана. Партийна организацинууд табан жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэл эмхидхэнэ, коммунистнууд мүрысэгшэдэй түрүү зэргэдэ ябалсана гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Эндэ хэдэн жэшээ харуулалтай гэжэ һанагдана. Мебель бүтээдэг нэгэдэхи цехые (парторганизациин секретарь А. Т. Суркова) абаад үзэе. 9 коммунист эндэ хүдэлдэг. Табан жэлэй эхилэмсээр тус цехтэ олон янзын мебель бүтээгдэдэг, зариманиинь наймаанда ябасагүй байһан. Гадна олон янзын мебель бүтээжэ, тэрэнээ удаан болонгүй һэлгэжэ байхада шанарынь шье муу, ажалай бүтээсэнь̆е хараалагдаһанда хүрэжэ дээшэлдэггүй һэн. Тиимэһээ ямар мебельдэ ажалшадай эрилтэ ехэб, ямар янзын мебель бүтээбэл, наймаанда гүйсэтэй байхыень шэнжэлжэ, цехэй үйлэдбэриие мэргэжүүлхэ гүйлтатайгаар цехэй партийна организаци комбинадай хүтэлбэрилэгшэдтэ, партийна бюродо хандаһаар байгаа. Энэ асуудал цехэйнгээ коллективай үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ табижа, өөһэдынгөө һанамжа, дурадхал оруулхыень хүдэлмэришэдтөө хандаһан байна. Мүнөө тус цех гол түлэб стул, диван оро гаргадаг болонхой. Түсэб, даабаряа һараһаа һарада дүүргэжэ, комбинадай түрүү цехүүдэй зэргэдэ гаранхай. Коммунистнууд-станочнигууд В. А. Корюшина, В. Е. Кожевникова, В. Черных гэгшэд халаан бүриингөө даабарие ходо үлүүлжэ, үндэр бүтээсэтэ ажалай үльгэр жэшээ бусад нүхэдтөө харуулжа ябана.

Манай үйлэдбэридэ ажал ехэтэй хүдэлмэри оньһожоруулха, оньһон техникэ ба автомат зэбсэг нэбтэрүүлхэ гэшэ тон ехэ удха шанартай юм. Энэ талаар горитой хүдэлмэри хэгдэнэшье гэшэ. Комбинадай үйлэдбэрие хоёр-гурбан жэлэй саада тээхитэй сасуулбал, танигдашагүй хубилаа гэжэ хэлэбэл, алдуу болохогүй гэжэ һанагдана.

Зүгөөр үйлэдбэри дээрэ техническэ дэбжэлтэ түргэдхэхэ асуудал мүнөөшье комбинадай партийна организациин, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй анхаралда байһаар. Тодхогдоһон түхеэрэлгэнүүдые, бии байһан техникые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха тухай асуудал үе-үе болоод цехүүдэй партийна суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг болоо. Энэ асуудалаар цехүүдэй начальнигууд, механигууд, технологууд элидхэнэ, заримандаа тэдэнэй тоосоон табигдана. Автогаражай партийна организациин секретарь слесарь П. А. Дорошков энэ талаар ехэ үүсхэлтэй нүхэр. Автомашинын, автокрануудай хүдэлмэриһөө бусад цехүүдэй ажал хэрэг ехээр дулдыдадаг ха юм. Бүри һаяхан эндэхи коммунистнууд гаражай хүтэлбэрилэгшын уялгые саг зуура дүүргэжэ байһан нүхэр И. Ф. Павловай тоосоо зүбшэн хэлсэһэн байна.

Мүнөө түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй гурбадахи жэл ябажа байна.

«КПСС-эй ЦК-гай Пленумэй һайшааһан, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин баталһан арадай ажахын түсэбэй ёһоор, түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлдэ бүхы һалбаринуудай, ажалша коллективүүдэй, ажалшан бүхэнэй урда шэнэ, харюусалгатай зорилгонууд табигдана. Энэ жэлдэ хэһэн ажалаймнай дүнгүүдһээ табан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ ябадал ехээр дулдыдаха байна. Энэ ушар хадаа 1973 ониие юһэдэхи түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы жэл болгоно», — гэжэ 1973 оной арадай ажахын түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө промышленностиин, барилгын транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоол соо хэлэгдэнэ.

Энэ тогтоолой ёһоор ой модоной, модо үйлэдбэрилгын промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэ модо шэрэдэг трактор, автомобиль бүхэнэй бүтээсые дээшэлүүлхэ, модые хүсэдөөр хэрэглэхэ технологическа түрүү арга үйлэдбэридөө нэбтэрүүлхэ, мебель ехээр гаргадаг болохо зорилго табигдана.

Тус тогтоолые манай комбинадай коллектив ехэтэ һайшаажа, бүхэсоюзна мүрысөөндэ оролсоод, продукци худалдаха жэлэй түсэб декабриин 29 болотор дүүргэхэ гэһэн уялга абанхай.

Жэлэй эхинһээ хойшо үнгэрһэн 4 һарын дүн хаража үзэхэдэ, хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, абаһан социалис уялгануудаа сүм түүргэхэмнай.

Дүрбэн һарын даабариһаа гадуур 132 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдэһэн, 127 мянган түхэригэй продукци худалдагдаһан байна. Ажалай бүтээсэ түсэбөөр хараалагдаһанһаа 5,6 процентээр дээшэлээ. Үнгэрһэн жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, продукци үйлэдбэрилгэ 82 мянган түхэригөөр, худалдалга 134 мянган түхэригөөр ехэ болоо.

Ажалшадай эдэбхи үүсхэл хүгжөөхэ, үйлэдбэриин арга боломжонуудые элирүүлжэ ашаглаха, түсэб, даабариие дүүргэлтэ хангаха нүлөө ехэтэй зэбсэг болоһон социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар гурбадахи шиидхэхы жэлдэ табан жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтээ горитой алхам хэхэ зорилготойбди.

Үйлэдбэриин гол цехүүд, хамһабариин цехүүд түе түстаа уялгануудые абаад, өөһэд хоорондоо мүрысэнэ. Мүн халаан, бригаданууд, участогууд хоорондоо мүрысэнэ, хүдэлмэришэд мэргэжэл мэргэжэлээрээ мүрысэдэг юм.

Дүрбэн һарын дүнгөөр болоходо, гол цехүүдэй дундаһаа модо хюреэдэдэг цех, хамһабариин цехүүдэй дундаһаа автогараж түрүүлжэ ябана. Модо хюреэдэдэг цехэй коллектив (начальнигынь коммунист С. Ф. Комаров, цехэй парторганизациин секретарь З. С. Рымарёв) жэлэй эхинһээ хойшо 49 мянган кубометр модо хюреэдэхэ байбал, тэрэнээ 52 мянган кубометртэ хүргөөд байна. Тингэжэ Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ түсэбһөө гадуур 1000 кубометр модо хюреэдэхэ гэһэн уялгаяа гурба дахин үлүүлбэ гэшэ.

Ингэжэ комбинадаймнай коллектив табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлые габшагай ажалай жэл болгожо, шэнэ амжалтаар түгэсхэхэ, табан жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн социалис уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада үргэн алхам хэхэ гэжэ зоригжонхой ажаллажа байна.

Ф. АБРОСОВ,
Буряадай мебельно-модо болбосоруулгын комбинадай партбюрогой секретарь.

ПАРТИЙНА ЭДЭБХИТЭДЭЙ СУГЛААНУУДҺАА

НЭГЭН ДУУГААР ҺАЙШААБА

Улаан-Үдын Железнодорожно районой коммунистнууд, бүхы ажалшад КПСС-эй Центральна Комитедэй апрелиин (1973 оной) Пленумэй шиидхэбэринүүдые баяр баясхалантайгаар угтаһан байна. Пленумэй абаһан шиидхэбэринүүд хадаа Коммунис партиин ленинскэ гадаадын политикын ехэ амжалтануудай элитэ гэршэ болоно гэжэ тэмдэглэнэ.

Энээн тухай һаяхан болоһон районой партийна эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад онсолон тэмдэглээ. «КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар КПСС-эй ЦК-гай уласхоорондын ажал ябуулга тухай «Партиин Центральна Комитедэй апрелиин (1973 оной) Пленумэй дүнгүүд ба районно партийна организациин зорилгонууд» гэһэн асуудал партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

КПСС-эй обкомой секретарь К. М. Продайвода, партиин райкомой секретарь Л. Л. Болдонов, Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой парткомой секретарь В. А. Уланов, прибор бүтээлгын заводой директор И. С. Медведев, локомотивна депогой машинист Ф. Т. Пономарев, ажалшадай депутадуудай районно Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ В. С. Самбаров, Буряадай хүдөө ажахын институдай ректор К. Д. Миронов, №397-дохи барилга-хабсаралгын поездын мастер В. А. Махнин, Улаан-Үдын авиационно заводой ВЛКСМ-эй комитедэй секретариин орлогшо А. Садохина гэгшэд суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ.

Тэдэнэр КПСС-эй ЦК-гай апрелиин Пленумэй шиидхэбэринүүдые нэгэн дуугаар һайшааха зуураа, тэрэнэй түүхэтэ ехэ удха шанартай байһан тухай хэлээ. Манай партиин XXIV съездын зохёоһон эб найрамдалай Программые бодото дээрэнь бэелүүлхын тулада партиин Центральна Комитет, КПСС-эй ЦК-гай Политбюро, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев тон ехэ хүдэлмэри ябуулна, эб найрамдал хангахын тулада эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. КПСС-эй Центральна Комитедэй ленинскэ гадаадын политика, тэрэнэй уласхоорондын ажал ябуулга хадаа Советскэ Союзай, дэлхэйн социализмын, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй, бүхы түрүү хүн түрэлтэнэй эрилтэтэй таараалдана, тэдэнэй аша туһада зорюулагдана гэжэ үгэ хэлэгшэд онсолон тэмдэглэбэ.

Партийна эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1973 оной) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бүхыдэнь нэгэн дуугаар һайшааһан тогтоол абаба. Пленумэй материалнуудые ажалшадта үргэнөөр тайлбарилан ойлгуулха шухала, табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлдэ габшагайгаар ажаллажа, үйлэдбэриин түсэб даабари дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ үндэһэ һуури табиха гэһэн КПСС-эй ЦК-гай Пленумэй уряада харюу болгон социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, ажалшадай эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлжэ, үйлэдбэриин арга боломжонудые хүсэдөөр хэрэглэхын, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын, абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ элсүүлхэ хэрэгтэй гэжэ тогтоол соо хэлэгдэнэ.

Суглаанда хабаадагшад «Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» Уласхоорондын ленинскэ шан олгогдоһонтойнь дашарамдуулан, халуунаар амаршалһан бэшэг КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Леонид Ильич Брежневтэ эльгээбэ.

Д. ЦЫБИКЖАПОВ.

МҮНӨӨ ҮЕЫН ХҮН

КОММУНИСТ— УРЛАН НАРИЖУУЛАГША

Мэдээшье үгы байтарни үдэшын боро хараан болошоһон байба. Деревянных Борис Сергеевичэй гэртээ бусахаяа газаа гарахадань, огторгойдо түрүүшын одо мүшэд ялалзажа байгаа бэлэй.

Хэдэн үдэр тэрэ нүхэдһөө түрүүн ерэжэ, халаанайнгаа һүүлээр үшөө үлэжэ, хамагһаа һүүлдэ гэртээ харина. Заримдаа һанаһан бодоһоноо хаяхашье дуранинь хүрэнэ.

Теэд цех соогуураа ябахадаа, картониие гараараа отолжо байхыень, тэрэнэй зарим хубиин хэрэггүй болохо минитэ хаягдажа байхыень харахадаа, һанааниинь тэсэнэгүй, юу хэлтэйб гэжэ дахин бодомжолно.

Тиимэл хүн юм коммунист, урлан нарижуулагша Борис Сергеевич Деревянных. Тэрэ Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай жестяно-баночна цехтэ слесарь-регулировщигоор ажалладаг. Нүхэр Деревянных слесарь Владимир Мелантай хамта картон отололгые оньһожоруулха гэжэ шиидэһэн байгаа. Ушарынь, цех соо автомат, полуавтомат линиинүүд хүдэлжэ байха. Харин тэрэнэй хажууда гар ажал. Бүтээсэнь бага, ехэхэн хэмжээнэй картон миин хаягдажа байха.

Комбинадай техническэ соведтэ ерэжэ, тэрэ һанажа ябаһан тухайгаа сэхыень хэлээ бэлэй.

— Саашадаа энээнтэй эбсэжэ болохогүйл. Энэмнай электронно-счётно машинын хажууда конторын счёт табиһантай адли болоно бшуу.

— Теэд та юу дурадханабта?

— Урдань рулонно түмэр отолдог, мүнөө хэрэглэгдэхээ болиһон машиные нэгэ бага шэнээр түхеэржэ, картон отолхоор тааруулбал зохистой гэжэ һананам,— гээд, Борис Сергеевич өөрынгөө бэлдэһэн чертёжуудые харуулна.

Техническэ соведэй гэшүүд энээниинь дэмжэжэ, тэдэнэр ажаллажа эхилээ бэлэй.

Амжалта амарханаар түйлагдаагүй. Хараалһан, зохёоһоноо хэдэ дахин һэлгэхэ баатай бологдобо. Һүүлэй һүүлдэ машинашье бэлэн болгогдожо, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэбэ. Экономистнуудай тооложо үзэхэдэ, имагтал ажалай бүтээсын дээшэлһэнэй ашаар жэлэй туршада 2200 түхэриг алмагдаха байба. Тиихэдэ картониие ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэлгэ 15 процентээр дээшэлбэ.

Картон отололгые оньһожоруулга хадаа урлан нарижуулагшын үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэн олон дурадхалнуудай нэгэн юм. Имагтал һүүлэй хоёр жэлэй туршада нүхэр Деревянных үйлэдбэридэ оньһожоруулгада, ажалай эрхэ байдал һайжаруулгада зорюулагдаһан 15 үнэтэ дурадхал оруулжа нэбтэрүүлһэн байна.

Урлан нарижуулгын хүдэлмэридэ Б. С. Деревянных хабаадалсаһаар үнинэй. Техническэ дэбжэлтэ түйлаха хэрэгтэ олон жэлэй туршада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа ябаһанайнь, үйлэдбэридэ олон үнэтэ дурадхалнуудые нэбтэрүүлһэнэйнь түлөө бүри 1965 ондо Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй тогтоолоор тэрээндэ «Буряадай АССР-эй эрхим урлан нарижуулагша» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоһон байна.

Нэгэтэ, мал олоор үүсэлжэ байха үедэ консервын баанха хэдэг машина эбдэршэбэ. Түрүүшын халаанай ажалаа дүүргэжэ байха үедэ энэ ушар болоо. Борис Сергеевич хүдэлмэрёо дүүргээд, инструментнүүдээ хуряажа байгаа һэн. Үглөөдэрынь амарха үдэрынь.

Теэд яахаб? Малай олоор һүсэлэгдэжэ байхада час, минута бүхэн үнэтэй. Өөрынгөө хэрэг мартажа, машина заһабарилжа эхилбэ. Даб гээд машинын хаанаа эбдэрһэниинь олдобогүй. Түргэн, түргэн гэжэ хажуудань байһан цехэй начальник яаруулна. Зүгөөр түргэн — түүхэй гэжэ арадай үгэ бии ха юм. Түргэлхэ ёһотой гэжэ өөрөөшье мэдэнэ. Консервын баанха гаргадаг орёо нарин технологическа түхеэрэлгэ заһабарилан тааруулхын тулада яаража, мэгдэжэ огто болохогүй гэжэ Борис Сергеевич һайн ойлгоно. Удаахан носолдожо эбдэрһэн шалтагааниинь оложо заһабарилхадань, машинаньшье хүдэлжэ, цехэй начальник баяр хүргөө һэн.

Үнгэрһэн жэлдэ цехтэнь консервын баанха үйлэдбэрилхэ шэнэ автоматизированна лини тодхожо хабсаргаха хэрэг гараба. Урдань иимэ шэнэ түхеэрэлгэ иишэ асарагдаагүй юм, тэрээниие хэншье мэдэхэгүй байба. Гадна энэ хүдэлмэри богонихон болзорто дүүргэхэ, цехэйнгээ хүдэлмэри нэгэшье үдэр зогсоожо болохогүй байгаа.

Хабсаргалгын хүдэлмэри хэндэ даалгахаб гэһэн асуудал гараа. Комбинадай дирекцидэ, партийна комитедтэ, профсоюзай завкомдо энээн тухай зүбшэжэ, коммунист Борис Сергеевич Деревянныхта даалгаха гэжэ шиидэбэд. Тэрээндэ туһалхаар Н. С. Княжев, Р. В. Кузьмин, В. В. Мелан гэгшэд томилогдобо.

Коммунист Деревянных дээрэ дэмы тогтоогүй юм. Хэдэхэн жэлэй саада тээ тэрэ бусад нүхэдтэйгөө хамта, мүн лэ цехэйнгээ ажал зогсоонгүй консервын баанхада хэрэглэгдэдэг нимгэн түмэр зохёхо түхеэрэлгэ тодхожо шадаһан байгаа. Энээнэй ашаар нэгэ лист түмэрһөө урдань 14 баанха бүтээгдэдэг байбал, 15 баанха хэгдэдэг болоо һэн. Энэнь жэлдэ 2 миллион баанха үлүү хэхэ гэхэ гү, али 41 мянган түхэригэй ашаг үрэ абаха арга олгоһон байгаа.

Харюусалгатай шэнэ даабари абаһан урлан нарижуулагшадай бригада нүхэр Борис Сергеевичэй хүтэлбэри доро тэрэнээ хараалагдаһан болзорһоонь урид һайн шанартайгаар дүүргэжэ шадаһан байна.

Борис Сергеевич һабтаршаг аад, шамбай бэетэй хүн. Харасань хурса, хүн зонтой хөөрэлдэжэ шадаха. Уурлажа, шангаржа байхыень харахагүйт.

Иимэл хүн юм, коммунист, Буряадай АССР-эй эрхим урлан нарижуулагша, слесарь-регулировщик Борис Сергеевич Деревянных.

Г. ХАРЧЕНКО.

Зураг дээрэ: Б. С. Деревянных.

Клара Георгиевна Шульгина Загарайн аймагай Хүрбын үйлэдбэриин туршалгын ажахыда һаалишанаар үнинэй хүдэлнэ. Нёдондо жэлдэ социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ, нэгэдэхи һуури эзэлһэн байна. Эрхим һайн ажалынь үндэрөөр сэгнэгдэжэ, Москвада ВДНХ-да ошохо путёвкодо хүртөө.

Энэ жэлдэ түсэбэй ёһоор 1850 килограмм һү үнеэн бүхэнһөө һааха байһан һаа, 2000 килограмм һаахаар социалис уялга абаа. Мүнөө һаамхай үнеэн бүхэнһөө сүүдхэдээ найман килограмм һү һаана.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ПАРТИЙНА ХРОНИКО

ХҮДӨӨ ГАРАБА

КПСС-эй Центральна Комитедэй апрелиин (1973 оной) Пленумэй материалнуудые ажалшадта тайлбарилан ойлгуулха хэрэгтэнь партийна организацинуудта туһалха зорилготойгоор партиин обкомой пропаганда ба агитациин таһаг пропагандистска бүлэгүүдые республикын районуудта эльгээбэ.

Эдэ бүлэгүүдтэ харюусалгатай партийна, советскэ, профсоюзна, комсомолой хүдэлмэрилэгшэд, Улаан-Үдын дээдэ һургуулинуудай багшанар, СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай эрдэмтэд оролсоно.

Тэдэнэр партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар КПСС-эй Центральна Комитедэй уласхоорондын ажал ябуулга тухай лекцинүүдые агитатор, лекторнуудай районно, кустовой семинарнууд дээрэ уншаха юм. Мүн иимэ лекцинүүдые промышленна предприяти, барилгануудаар ябажа, колхоз болон совхозуудта ошожо, ажалшадай үмэнэ уншаха, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ юм.

А. ТЫХЕШКИН.

СЕМИНАР БОЛОБО

КПСС-эй Хяагтын райком Хүдэри-Сомон тосхондо, Хяагта хотодо аймагай агитаторнууд, политинформаторнуудай кустовой семинар үнгэргэбэ.

Аймагай промышленна предприяти, барилгын организацинуудай, колхоз болон совхозуудай абаһан социалис уялгануудай 1 кварталда ямараар дүүргэгдэһэн тухай, коллективүүдэй үмэнэ байһан саашанхи зорилгонууд тухай элидхэлнүүдые семинар дээрэ аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Г. Г. Цыбиков, аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин начальник А. А. Никитин гэгшэд хэһэн байна.

Партиин райкомой секретарь П. Е. Белозеров КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1973 оной) Пленумэй дүнгүүд тухай, мүн нютагай Соведүүдэй һунгалтада бэлэдхэлэй үедэ, Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын тулада агитатор, политинформаторнуудай үмэнэхи зорилгонууд тухай сутлараагшадта дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө.

Совет засагай жэлнүүдтэ Буряад ороной экономикын, соёл культурын хүгжэлтэ тухай һонирхолтой лекци КПСС-эй райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша С. Ч. Бадмаев уншаба.

КПСС-эй обкомой лектор А. С. Серебряков уласхоорондын байдал тухай лекци уншаа.

А. СУРМАЧ.

«Вопросы истории КПСС»

КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи марксизм-ленинизмын институдай орган болохо энэ журнал һарадаа нэгэ дахин хэблэгдэн гаргагдадаг юм. КПСС-эй түүхэ тухай, партийна байгуулалтын болон уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй асуудалнуудаар материалнуудые тус журнал туняхагладаг байна.

Журналай номер бүхэндэ толилогдоһон экономикын талаар КПСС-эй бэелүүлдэг политикада хабаатай мүнөө үе сагай шухала асуудалнууд тухай, хүгжэнги социалис обществын үедэхи социальна харилсаанууд болон үзэл сурталай, парти дотоодой хүдэлмэри тухай, тэрэшэлэн гадаадын гүрэнүүдэй коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай стратеги, тактика тухай бэшэгдэһэн статьянуудые уншагшад һонирхон уншаха байха.

Түүхын асуудалнууд эндэ үргэнөөр харуулагдана. РСДРП-гэй II съездын болоһоор 70 жэлэй ойдо зорюулагдаһан олон статьянууд 1973 ондо толилогдохо юм. СССР-тэ социализм ба коммунизм байгуулха хэрэгые хүтэлбэрилхэ талаар ленинскэ партиин түүхэтэ дүй дүршэлые согсолһон статьянууд хэблэгдэхээр бэлдэгдэжэ байнхай.

«Шүүмжэлэл ба библиографи» гэһэн бүлэг соо уншагша янза бүриин һонирхолтой олон материалнуудые оложо уншаха байха. Хани барисаата социалис оронуудай түүхын журналнуудай шэнжэлэл толилолго һэргээгдэхэнь.

Буржуазна үзэл сурталда, ревизионизмда эсэргүү тэмсэлэй асуудалнууд журнал соо горитой һуури эзэлхэ юм.

Партийна һуралсал хүтэлбэрилдэг пропагандистнарта туһаламжа болгон журнал заабаринуудые толилхо байна. Дээдэ һургуулинуудай багшанарта туһалхы удхатай материалнуудые хэблэхээр бэлэдхэл хэгдэнэ.

КПСС-эй хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй ажал ябуулагшад, совет болон хариин оронуудтахи элитэ эрдэмтэ-марксистнууд журналай авторнуудай зэргэдэ оролсоно.

«Вопросы истории КПСС» гэжэ журналые партийна хүдэлмэрилэгшэд, пропагандистнар, дээдэ болон дунда һургуулинуудай багшанар, студентнэр болон КПСС-эй түүхээр, уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй асуудалнуудаар һонирходог хүн бүхэн уншадаг юм.

Энэ журналда захил ямаршье һараһаа эхилэн хэжэ болоно. Журналай үнэ сэнгынь гурба һарада 1 түх. 50 мүн., хахад жэлдэ — 3 түхэриг юм.

Буряадай АССР-эй литература болон искусствын

туйлалтануудые Москвада харуулалга

…ИИСЛЭЛЭЙХИДЭЙ ЕХЭ …АГТААЛДА ХҮРТЭБЭ

…р орденто республикы… литература болон ис… …ын элитэ ажал ябуу… …д өөһэдынгөө туйлалта… …е майн 17-до харуулжа… …һэн. Энэ хадаа Агуу… Октябриин социалис Ре… …іиар үгытэй ядуу, эрхэ… …саланта байдалһаа сү… …дэһэн арадай соёл бол… …олой талаар али тухай… …алта, амжалтануудые… …ые, табин жэлэй тур… …э автономито Буряад… …н ажалшадай социалис… …е ямар дээдэ шатада… …ые олон үндэһэ яһа… …й ниислэлдэ айладха… …ойн баярай рапорт бо… Москва хото Буряадай… …ой энээнэй урда тээхи… …ануудай үеэр хоёр да… …анилсаһан. Буряадай… …адай зохёон байгуул… …э түгэс ажал хэрэгүүд… мэдэхэ болоһон, лите… …а болон искусствын… …эй бэрхэ түлөөлэгшэ… …ндэрөөр сэгнэһэн бай… Манай сценын мэдээжэ… …рнуудта. СССР-эй ара… артистнууд Лхасаран… …ровоин. Лариса Сахьяно… …шэдтэ Москва нэгэнтэ… альга ташаһан байха. …адай уран зохёолшодой… …да Намсараевай. Афри… Бальбуровай, Исай Ка… …иковай, Дамба Жалса… …й, Николай Дамдино… Дондок Улзытуевай… …удые ниислэл хотын… …анууд олон хэһэгээр… …н гаргадаг. Гэхын да… …нда, манай соёл болбо… …ой туйлалтануудые… …агай олонинтын бүри… …онирхолтойгоор тэмдэг… …нь мүнөөнэй харалга… …эмэ тодоор элирхэйлэн… …лбэ.

…хайта ёһоор харалгын… …ээ хоёр үдэр урид… …вагай газетэнүүдэй, тү… радио болон телевиде… журналистнуудай гүйл… пресс-конференци үн… …дэжэ, Буряадай АССР… …льтурын министр Н. Н. …в манай республикын… …шадай байдалай олон… …н һалбаринуудта хабаа… …суудалнуудта харюусаа. …онап Нимаевич буряад… …й табин жэлэй турша… …йлаһан илалта, амжал… …дые тобшохон аад, тодо… …оор зураглан харуулба. …ряадай литераторнууд… …йта эхилэлгэһээ нэгэ… …урид Москвагай сту… …зртэй түрүүшынгээ уул… …үнгэргөө. Эдэнэр Н. К. …жаягай нэрэмжэтэ пед… …тудта хани халуунаар… …лаһан байна. Поэдүүд… …н Жалсараевай, Нико… Дамдиновай, Мэлс Сам… буевай, Владимир Петонов болон бусадай шүлэгүүдээ уншахадань, актова зал худар ая ганган, линхобо сэсэгэй аягай һайхан үнэр хангалтахадал гэнэ. Манай литераторнуудай үгэ бүхэн халуун альга ташалгаар угтагдаа.

Тингээд майн 17 орожо ерэбэ... Буряадай уран зохёолшод түрүүлэн шалгалта бараа. Уран зохёолшодой холбооной правлениин харюусалгата секретарь, мэдээжэ совет поэт Сергей Орлов РСФСР-эй Уран зохёолшодой холбооной пленумэй үргэн заседание нээбэ. Эхилэлгын үгэ хэлэхэдээ, Буряадай уран зохёолшодые, тэдээгээр дамжуулан бүхы ажалшадые Буряадай АССР-эй табин жэлэй ойтой дашарамдуулан үнэн зүрхэнһөө амаршалаа.

Буряадай уран зохёолшодой зохёолнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ Москвагай уран үгын хори гаран мастернууд хабаадаа. Тэдэнэй дунда: СССР-эй Уран зохёолшодой холбооной секретарь Сергей Баруздин, прозаик Мария Прилежаева, филологиин эрдэмэй доктор, мэдээжэ литературовед Александр Овчаренко, уран зохёолшод Илья Горбунов, Петр Проскурин, Владимир Тендряков болон Николай Асанов, Семен Шуртаков ба Александр Борщаковский, шэнжэлэгшэд Юрий Прокушев болон Зоя Асманова, поэдүүд Евгений Долматовский, Олег Дмитриев, Станислав Куняев, Семен Липкин, Валентин Сорокин гэгшэд бии. Эдэнэрэй хэлэһэн үгэнүүдые репортаж дотор бүрин найруулжа, гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ, һургаал боломоор зүбшэлнүүдые, үнэн зүрхэнэй хүсэлэнгүүдые дүүрэн дамжуулжа шадагдахагүй байна. Тиимэһээ пленум тушаа дэлгэрэнгы тоосоон хожом үгтэхэ.

Үдэшэлэн Буряадай соёлой һайндэр П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ концертнэ залда үргэлжэлүүлэгдээ. 19.30... Курантнуудай сохихонь дуулдана. Гоё һайхан хубсаһа үмдэһэн, Буряад ороной соёлой мэргэжэлтэд, уран зохёолшод сценэ дээрэ гараба. Сценын нүгөө талаһаа — ниислэл хотын соёлой түлөөлэгшэд баглаа сэсэгүүдые бараад, угтан ерээ. Тэдэнэй дунда манай үнинэй танил хүнүүд, Буряадай АССР-эй габьяата артистнууд Борис Брунов, Гелена Великанова, Москонцертын солистка Мария Стрельченко болон бусад харагдаба. Совет искусствын талаар соратнигуудай гараа барилсалга. Москвагай ягаан сэсэгүүд, Гар бэлэгүүдээ абалсалга.

Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Чингиз Павловай хүтэлбэри доро арадай инструментнүүдэй оркестрэй түрүүшын аялганууд зоноор дүүрэн зал соо зэдэлбэ. Энэ хооройхид композитор Б. Ямпиловай Баярай магтаалые дуулаа. Байгалай үмэнэхи захагүй үргэн тала дайдын ажалшадай зол жаргалтай ажаһуудаг тухай, Сэлэнгын губи талада «таряан далайн эдеэшэн долгисожо байдаг» тухай, эдэ бүгэдын түлөө буряад арадай «Түрэл партияа магтан дууладаг, ашата багша Ленинээ магтан дууладаг» тухай энэ дуун соо хэлэгдэнэ. Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Ф. Сахиров 1917 оной Октябрьда эхи абаһан, Совет засагта Буряад ороной угай түүхэ тухай Николай Дамдиновай шүлэгүүдһээ эшэ татан хөөрэбэ.

«Сагаан һүни» гэжэ бүхэсоюзна фестивалиин лауреат «Байкал» гэдэг Буряадай гүрэнэй дуу, хатарай ансамбль сценэ дээрэ гараба. Бүхэсоюзна конкурсын энэ лауреат «Наездники», «Мэндээшэн» гэжэ хатарнуудаа таһалгаряагүй альга ташалгаар үдэшэгдэн, «үшөө, үшөө» гэһэн хашхаралдаан доро гүйсэдхэжэ дүүргээ.

Манай уран һайханай бүлгэмүүдэй артистнар бусадтай хамта хаба бэлигээ харуулалсана. Хүдөөгэй уран һайханай бүлгэмүүдэй 1973 оной бүхэроссиин харалгын лауреадууд, «Сэлэнгэ» гэжэ ансамблиин эхэнэр хатаршадай бүлэг «Манай басагад» гэһэн хатарые сэдьхэл хүдэлгэмөөр, уян нугархайгаар нахилзан хотолзон байжа гүйсэдхэнэ. Байгалай үмэнэхи басагадай сог залии «Тэрэнги» ансамблиин (уран һайханайнь хүтэлбэрилэгшэ — РСФСР-эй культурын габьяата хүдэлмэрилэгшэ Т. А. Полозова) басагадай түбэрөөн соогуур элн тодоор харагдана.

Манай оперо ба баледэй театрай хатаршадай гүйсэдһэн нэгэдэхи отделениие буряад баледэй һайндэр гэжэ нэрлэхэдэ болохо. «Арюун гоохон Ангар дүүхэйн» (СССР-эй арадай артистка Л. Сахьянова, А. Павленко наадана) сэдьхэлэй ульһаар нэбтэрһэн, аажам түбшэн, ирагуу һайхан аялгатай эдажно, Ж. Аданай «Корсар гэдэг баледһээ (Е. Самбуева, Ю. Муруев наадана) абьяас түгэлдэр па-де-де, Ж. Батуевай «Газарай хүбүүн» гэжэ баледэй (О. Короткова, В. Ганженко наадана) сог заляар бадарһан дуэдүүд — гүйсэдхэхы гайхамшаг шадабари, дээдэ зэргын болбосорол харуулаа. Эдир балеринанууд, Буряадай хореографическа училищиин һурагшад, Л. Минкусай «Дон Кихот» гэдэг баледһээ композициие харагшадай туйлай ехэ һонирхол үүсхэн гүйсэдхэмсөөрөө өөһэдынгөө багша, Советскэ Союзай арадай артистка Лариса Петровна Сахьяновагай дэргэдэ гүйлдэжэ ошоод, баяр баясхалантайгаар доро дохин, амжалтынь ёһотой ээндэ, альга ташалгануудые дамжуулһан мэтээр ёһолһониинь ехэ ушар удхатай байба.

Энэ жабхалан һайхан, харагшадай сэдьхэл доһолгоһон наадан хоёр час үлүүтэй соо үргэлжэлөө. Москвагайхидай баглаа сэсэгүүдтэ хүртөөгүй хүниие олохонь бэрхэтэй ха. Дуушад: СССР-эй арадай артист Лхасаран Линховоин, бүхэсоюзна конкурснуудай лауреадууд Ким Базарсадаев, Дугаржап Дашиев, республикын арадай артистнууд Саян Раднаев, Владимир Буруев, республикын габьяата артистнууд И. Кузьмина, Ю. Данилова гэгшэд сценэ дээрэ удаа дараалан гараба.

Буряадай искусствын габьяата ажал ябуулагшад Аюша Арсаланов, Сергей Балдаев гэгшэдэй хүтэлбэрилһэн хүгмэжэй номернууд ордено республикын сценын искусствын бүри үргэн дэлисэтэй болоһыень, түгэс мэргэжэл туйлаһыень ниислэлэйхидэй үмэнэ элирхэйлэн харуулаа.

Ехэ амжалтатайгаар үнгэрһэн энэ концертдэ нүхэд А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, КПСС-эй ЦК-гай соёлой таһагые даагша В. Ф. Шауро, КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоев, Буряадай АССР-эй партийна ба савэдэй эмхинүүдэй бусад хүтэлбэрилэгшэд ерэжэ хараа. Буряадай уран зохёолшод майн 18-да Лихачевой нэрэмжэтэ завод ошоһон байна. СССР-эй арадай артистнууд Лариса Сахьянова, Лхасаран Линховоин Эрдэмтэдэй байшанда ошоо. «Байкал» ансамбль Москвагай литераторнуудта концерт үгэбэ.

Ю. ИГУМНОВ.
манай тусхай корр.

…е ямараар …наб?

…РБАН САЛОН

…ан-Үдын колхозно рыно… …имай дээрэ ажалшадай… …үдалай эрилтэ хангадаг… …адай хоёр дабхар гэр… …т. Эндэ час, транзистор, …фон ба бусад прибор… …е заһабарилдаг, фото… …буулгадаг байна.

…э салондонь стол, диван, …гэхэ мэтэ гэрэй эдлэл… …. Тиихэ мүртөө ажал… …өөртөө таатай түхэлтэй… …захиха аргатай.

…рдохи салондонь нэхэгдэ… …убсаһан захигдана. Хүна… …дэһэн джемпер, спор… …костюм, жакет, плати… …, ретуза болон бусад… …н аятайгаар харагдана.

…Эдэ хубсаһанууд най… …дагүй, зоной үзэм… …абигдаһан. Алишинь… …охид, таару, гоё гэжэ… …анаб, тэрээндээ захил… …айтай болохо. Танай за… …трикотажна фабрика… …а үгэхэ байна. Һара үн… …байхада, захиһан хуб… …абаад байхат. Хүдөө… …ажалшадай захил аба… …Март һара соо ажал… …зуутаад захил дүүргэжэ… …Захилаар оёгдоһон… …нуудһаа гадна, оёмол… …наймаалнабди. Үнгэ… …һара соо захилаар, юрэ… …9 мянган түхэригтэй… …ажна хубсаһа наймаа… …— гэжэ тус салоной… …рилэгшэ В. Д. Абидуева.

…дахи салон соо оёмол… …н үлгөөтэй. Эндэ үбэ… …инай пальтонууд, эхэ… …эй платинууд, эрэшүү… …стюмууд, хүүртигүүд ха… …. Дүтэ ошожо харахада, …нуудай шагтань хадаг… …ушарынь гэхэдэ, худал… …ан хүн бэедээ тааруул… …нта хадаха болоно.

…Эдэ хубсаһан городой бү… …ьветүүлһээ асарагдаа. …һара соо 219 хубсаһа… …абди, 8 мянга гаран тү… …болоо, — гэжэ сало… …аймаалагша Н. Ц. Миты… …дүүлнэ.

…БАЛЬЖИНИМАЕВ.

Уран зурагай бүтээлнүүдэй мүнхэ булаг

СССР-эй уран зураашадай дүрбэдэхи съезд

Шэнэ хүниие хүмүүжүүлхэдэнь, коммунизмын үндэр уг зорилгонуудые магтан дуулахадань, гоё һайханиие баталхадань партидаа туһалха гээшэ совет искусствын ехэ, һайн һайхан зорилго мүн. Уран зохёол бүтээлнүүдэй партийна, арадай шэнжэ шанар, ажабайдалые гүнзэгыгөөр, уран хурсаар харуулалга манай ороной уран зурагай искусствын бэлиг шадабаритадай уран зохёол бүтээлнүүдтэ хабаатай зүйлнүүд болоно гэжэ СССР-эй уран зураашадай дүрбэдэхи съездын делегадууд хэлэһэн байна.

Социалис реализмын арга онол уран зурагай искусствын элдэб зүйлнүүдтэ, жанрнуудта уран бүтээл байгуулха үргэн ехэ арга боломжо уран зураашадай үмэнэ нээнэ, ажабайдалые ойлгон мэдэржэ, зүбөөр, тодо хурсаар харуулха бэлиг шадабаряа хүгжөөхэдэнь нүлөөлнэ гээд съезд дээрэ абтаһан тогтоол дотор тэмдэглэгдэнэ. КПСС-ые нягтаар тойрон жагсажа, хүн түрэлтэнэй нангин хүсэлэнгые бэелүүлгэдэ — коммунизм байгуулгада тэрэнэй үнэн сэхэ туһалагшад болохыень съезд бүхы наһанай, бүхы үндэһэ яһатанай уран зураашадые урялаа.

СССР-эй Уран зураашадай холбооной Түбэй шалгалтын комиссиин шэнэ бүридэл һунгаһан һунгалтын дүнгүүд майн 18-да съезд дээрэ согсологдоо.

КПСС-эй Центральна Комитедтэ совет уран зураашадай амаршалга бэшэг съездэ хабаадагшад ехэ дэбжэлтэтэйгээр абаһан байна. Совет уран зурагай культурые хүгжөөхэ тухайда Коммунис партиин эсэгэ ёһоной анхарал саг үргэлжэ хандуулжа байһандань, үнэн зүрхэнһөө баяр хүргөөд, бүхы хүсэ шадалаа, бэлиг шадабаряа түрэл арадтаа алба хэлгэдэ, совет искусство саашадань һалбаруулан хүгжөөхэ хэрэгтэ элсүүлэн үгэхэбди гэжэ КПСС-эй ленинскэ Центральна Комитедые найдуулнабди гэжэ энэ документ дотор хэлэгдэнэ.

Энээгээр СССР-эй уран зураашадай дүрбэдэхи съезд хүдэлмэрээ дүүргээ.

СССР-эй уран зураашадай холбооной правлениин пленум

СССР-эй Уран зураашадай холбооной шэнэ бүридэлэй правлениин нэгэдэхи пленум майн 18-да болобо. СССР-эй уран зураашадай дүрбэдэхи съезд дээрэ 173 хүн правлениин гэшүүдээр һунгагдаа.

Пленум **Н. А. Пономарёвые** — СССР-эй Уран зураашадай холбооной правлениин түрүүлэгшээр, **Т. Т. Салаховые** правлениин нэгэдэхи секретаряар һунгаа.

37 хүнһөө бүридэһэн секретариат пленум дээрэ һунгагдаба. (ТАСС).

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

МАГТААЛДА ХҮРТЭНЭ

Манай орондо байгаалида ехэ анхарал хандуулагдана. Энэ асуудалаар Ахын аймагай ой модоной ажахын хүдэлмэрилэгшэд нилээд ехэ юумэ хэжэ байдаг юм. Лесхозой коллектив байгша оной нэгэдэхи квартал соо хэхэ ажалайнгаа түсэб болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргэһэн байна. Эндэ ажалдаа һайн үрэ дүнгүүдые туйладаг хүдэлмэрилэгшэд олон. Тэдэнэй тоодо С. А. Патархеев, В. А. Пежемский, С. Д. С. Шорноев болон бусад оролсоно.

Степан Аюшеевич Патархеев эндэхи ой модоной ажахыда ажаллажа эхилһээр оройдоол хоёр жэл болобо. Тиигэхэ зуураа ажалдаа оролдосотойгоор хандажа, һайн дүнгүүдтэй ябана, бусад нүхэдтөө жэшээ харуулна. Тиигэжэ үнгэрэшэ ойн баярай жэлэй модоной ажахын Министерствын, профсоюзай обкомой Хүндэлэлэй грамотаар, үнэтэ бэлэгээр шагнагдаһан байна. Тэрэнэй фото зураг лесхозой Хүндэлэлэй самбарта гаргагданхай.

Нүхэр Патархеев Орлик тосхоной «Саян» гэжэ соёлой байшангай уран һайханай бүлгэмэй хүдэлмэридэ һэдэбхитэйгээр хабаадалсана. Энэ үбэл Улаан-Үдэдэ үнгэргэгдэһэн «Арадай творчество» гэһэн фестивальда хабаадажа, радио болон телевиденеэр «Аха мүрэн» гэһэн дуу ирагуу һайханаар гүйсэдхөө һэн.

П. ЖУЖАЕВ.

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТЕЛЕФОН·ТЕЛЕГРАФ·РАДИО

УЛАСХООРОНДЫН ЕХЭ УДХА ШАНАРТАЙ ХЭРЭГ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр Германиин Федеративна Республикада ерэлгэ уласхоорондын олониитын, хэблэлэй зургаануудай анхарал ехээр татана. Хани ёһоной уулзалга хэхэеэ ерэһэн ушарыень, Баруун Германиин «Штерн» журналда Л. И. Брежневэй үгэһэн харюу шэнжэлхэдээ, албанай хэрэгээр ерэлгэнь СССР-эй ба ФРГ-гэй хоорондохи харилсаа саашадань һайжаруулха, уласхоорондын байдал түбшэн һайн болгохо байна гэжэ баруунай оронуудай хэблэл нэгэн дуугаар тэмдэглэнэ.

Л. И. Брежневэй В. Брандттай уулзалга Европодо амгалан байдал тогтоохын тула хоёр ороной правительствануудай хүсэжэ байһые элирхэйлэн гэршэлхэ гэжэ Баруун Германиин «Форвертс» газетэ бэшэнэ.

Л. И. Брежневэй ФРГ-дэ ерэһэн тухай Германиин Демократическа Республикын «Нойес дойчланд», «Берлинер цайтунг» газетэнүүд үргэнөөр бэшэнэ. «1970 оной август һарада Москвада баталагдаһан договорһоо эхитэй хэрэгээ үргэлжэлүүлхэеэ Бонндо ошохомни» гэжэ «Штерн» журналда Л. И. Брежневэй үгэһэн харюу дотор хэлэгдэһэн үгэнүүдые хоёр газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

Эб найрамдалай ба арадуудай хоорондохи харилсаа холбооной бодото түлөөлэгшэ боложо, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев Федеративна Германиин ниислэл хотодо ерэбэ гэжэ Чехословакиин «Праце» газетэ бэшэнэ.

Нүхэр Л. И. Брежневэй ФРГ-дэ ерэлгэ Европын оронуудай арадуудай амгалан тайбанаар ажаһуухын тула эб найрамдал, харилсаа холбоо хүгжөөлгын хэрэг болохо байна гэжэ Прагын «Млада фронта» газетэдэ толилогдоһон шэнжэлэл дотор хэлэгдэнэ.

(ТАСС-ай корр.).

ПРАГА

Б. ХНЕУПЕГЭЙ ИНТЕРВЬЮ

ТАСС

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хани ёһоной уулзалга хэхэеэ ФРГ-дэ ерэһэн ушар имагтал хоёр ороной хоорондохи харилсаанда бэшэ, харин Европын ба бүхы дэлхэйн оронуудай аша туһада шухала удха шанартай түүхэтэ хэрэг болоно гээд ЧССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Б. Хнеупек, ГДР-эй радио, телевиденеэр үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ.

Энэнь уласхоорондын харилсаанда шухала шата болохо байна гэжэ Б. Хнеупек тэмдэглэбэ. Түгшүүрилэй һуларуулгын, манай түбиин оронуудай амгалан тайбанаар зэргэ оршохо политикын бэелэлгын үе оршон мандажа байна гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Советскэ Союз түрүүтэй социалис оронууд уласхоорондын политикада һайн нүлөө үзүүлнэ гэжэ Б. Хнеупек тэмдэглэбэ.

Уласхоорондын оршом соо ГДР-эй нэрэ хүндэ дээшэлжэ байна гэжэ мэдүүлээд, дэлхэй дээрэхи түрүүшын немец хүдэлмэришэн, таряашанай гүрэнэй ООН-дэ оролго шухала удха шанартай гэжэ хэлэбэ. Хоёр ороной хоорондохи экономическа харилсаан амжалтатайгаар хүгжэжэ байна гэжэ ЧССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр мэдүүлээ.

ВЕНЭ

КПА-гай ЦК-гай пленум

ТАСС

Австриин Коммунис партиин ЦК-гай пленум эндэ болобо.

КПА-гай түрүүлэгшэ Ф. Мури дотоодын политикын асуудалнуудаар пленум дээрэ элидхэл хээ.

Орон дотор юумэнэй үнэ сэнгэй таһалгаряагүй хүндэрэлгэдэ эсэргүү нүлөө ехэтэй хэмжээ абаха эрилтэ пленум табиһан байна.

КПА-гай ЦК-гай Политбюрогой хүдэлмэри тухай КПА-гай ЦК-гай секретарь К. Ваксын хэһэн тоосоое пленум шагнаба.

ПАРИЖ

Париж шадарай хотодо болоһон заседани

ТАСС

Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын ба сайгон захиргаанай түлөөлэгшэдэй хоорондо болоһон зүбшэлэлгын хөөрэлдөөнүүдэй 11-дэхи заседани Париж шадарай Сель-Сен-Клу гэжэ багахан хотодо болобо.

Заседаниин эхилхын урда тээ Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын делегациин толгойлогшо тобшо мэдүүлгэ хэхэдээ, Парижда хи хэлсээе сайгон захиргаанай бүдүүлигээр эбдэжэ байһые буруушаагаа.

ЛОНДОН

Автомобиль бүтээгшэдэй эрилтэ

ТАСС

Автомобиль бүтээдэг «Форд» гэжэ компаниин Англидахи заводуудай 50 мянган хүдэлмэришэн ажалайнгаа һүүлээр үлэжэ хүдэлхые гурбадахи һарала арсалга хэжэ байна. Салин хүлһыень дээшэлүүлхэ, ажаллаха арга боломжыень һайжаруулха эрилтэ Англиин автомобиль бүтээгшэд заводуудайнгаа эзэдэй үмэнэ табина. Ажалшадай эрид шанга тэмсэлһээ уламжалан компаниин заводуудта продукци үйлэдбэрилэн гаргалга нилээд хороо.

НЬЮ-ЙОРК

„Скайлэб" станциин ниидэлгэ

ТАСС

Газар шадарай замдаа гаргагдаһан «Скайлэб» гэжэ замбуулинай станцида экипаж абаашаха «Аполлон» гэжэ замбуулинай онгосо табилгые 5 үдэрөөр — майн 25 болотор хойшолуулхые аэронавтика ба замбуулинай дайда шэнжэлхэ национальна управлениин (НАСА) хүтэлбэри шиидхээ. Түрүүлэн «Аполлон» гэжэ онгосо майн 15-да табигдахаар хараалагдаһан аад, майн 20 болотор хойшолуулагдаа һэн.

«Скайлэб» гэжэ замбуулинай станци дээрэ тодхогдоһон наранай элшэһээ хүдэлхэ батарейнууд эбдэржэ, станци дээрэ айхабтар халуун болоһонһоонь уламжалан, онгосо табилга хойшолуулагдаһан байна.

НЬЮ-ЙОРК

Бомбодожо үргэлжэлһөөр

ТАСС

Майн 17-до Камбоджын сүлөөлэгдэһэн районуудые американ авиаци зэрлиг бүдүүлигээр бомбодобо. Стратегическэ «В-52» түхэлэй бомбардировщигууд добтолгонуудта хабаадуулагдана гэжэ США-гай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командованиин түлөөлэгшэ Гонолулуһаа мэдээсээ.

ЖЕНЕВЭ

Совет Американ делегацинуудай уулзалга

ТАСС

Стратегическэ буу зэбсэгүүдые хороохо тухай хөөрэлдөөнүүдтэ совет, американ делегацинуудай ээлжээтэ уулзалга СССР-һээ ООН-ой таһагай дэргэдэ байдаг саг үргэлжын түлөөлэлгэтэ эмхиин байшан соо болобо.

ПРАГА

Хани ёһоной уулзалга дүүрэбэ

ТАСС

Вулгэмэй Түбэй правлениин түрүүлэгшын орлогшо, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Л. П. Лыковагай толгойлһон Совет-чехословак хани барисаанай бүлгэмэй делегаци ЧССР-тэ хани ёһоной уулзалга хэжэ дүүргэбэ. Фашис дарлалта мүлжэлгэһөө Чехословакиие Совет Армиин сүлөөлһөөр 28 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баяр ёһололдо делегаци хабаадаһан байтаа.

ЧССР-тэ ерээд байха үедөө совет айлшад Зүүн-Чешскэ областьдо совет хани барисаанай үдэрнүүдые нээлгэдэ хабаадалсаа. СССР-эй ба ЧССР-эй хоорондохи хани барисаан, харилсаа холбоон, харилсан туһалалсалта тухай договорой баталагдаһаар гурбан жэлэй ойн хүндэлэлдэ эдэ үдэрнүүд үнгэргэгдэбэ.

Делегациин гэшүүд Чешскэ ба Словацка Социалис Республикануудай промышленна предприятинуудта, хүдөө ажахын кооперативуудта хүрэжэ, Чехословак-совет хани барисаанай холбооной хүдэлмэритэй танилсаһан, ажалшадтай уулзажа хөөрэлдэһэн байна.

КПЧ-гэй ЦК-гай секретарь Ф. Ондржих совет делегацитай уулзалга хэбэ.

РИМ

Тэмсэлэй үдэр

ТАСС

Италиин бүд нэхэлгын ба оёдолой промышленностиин 800 мянган ажалшан тэмсэлэй нийтэ- национальна үдэр эмхидхэбэ. Ажалай шэнэ хэлсээ баталха эрилтэ ээлдэйнгээ урда табиһан байна. Промышленностиин эдэ һалбаринуудай хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай демонстрацинууд Миланда, Биелладэ, Виченцэдэ, Болоньедэ, Пескарта болобо. Гэртээ ажалладаг 300 мянган нэхэгшэ, оёдолшон тэдээнтэй хамта демонстрацинуудта хабаадаһан байна.

ТОКИО

295. 500 тонно ашаа зөөхэ судна

ТАСС

295.500 тонно нефтиин руда зөөхэ аргатай судна Японой Цу хотодохи «Ниппон кокан» фирмын судна бүтээлгын заводто баригдажа, уһанда табигдаба. Фирмын түлөөлэгшэдэй мэдүүлһэнэй ёһоор, энэнь нимэрхүү түхэлэй дэлхэй дээрэ эгээн ехэ судна болоно. Либериин захилаар тэрэ баригдаа.

БОЛГАР НҮХЭДТЭЕЭ БАРИЛГА БОДХООНОБДИ

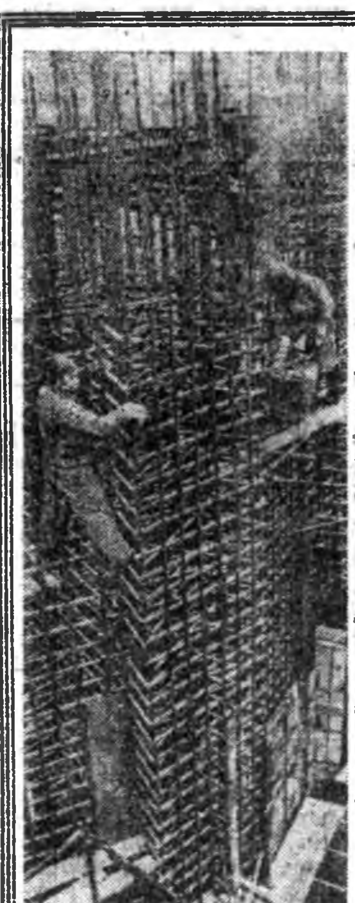

КУРСКА ОБЛАСТЬ. Михайловскын горно-шанаржуулгын комбинат интернациональна барилга мүн. Болгариин барилгын отряд эндэ совет нүхэдтэеэ суг хамта хүдэлнэ. Нэгэ хахад мянган болгар нүхэднай эндэ Курска магнитна аномалиин металлургическа асари томо барилгын түрүүшын ээлжээе болзорһоонь урид ашаглалгада оруулхын түлөө совет барилгашадтай сугтаа оролдон ажаллана. Энэ асари томо барилга ашаглалгада ороходоо жэлэй туршада 45 миллион тонно кварцит үйлэдбэрилэн гаргаха проектнэ хүсэтэй юм.

Болгар барилгын отрядта хүдэлжэ байһан 40 залуу хүбүүд, басагад Ленинград, Воронеж, Ростов хотонуудай дээдэ һургуулинуудта заочноор һурана. Болгар 160 үхибүүд горнягуудай Железногорск хотын хүүгэдэй ясли, саадуудта хүмүүжэнэ.

Болгар барилгашад 1923 оной сентябриин восстаниин 50 жэлэй ойдо зорюулһан ажалай вахтада жагсаад, түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлэй даабаринуудые болзорһоонь табан хоногоор урид дүүргэхэ гэһэн уялга абаһан, эршэтэйгээр хүдэлжэ байнхай.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: болгар мэргэжэлтэд кварцит жэжэдхэхэ арматурые хабсаргалгада хүдэлнэ; барилгын интернациональна түрүү бригадын гэшүүд ажалдаа амжалта туйлаһанайнгаа түлөө абаһан призүүдээ бараад байна. Энэ коллектив соо болгар, совет барилгашад сугтаа хүдэлдэг. Наада таладань — тус бригадын бригадир Э. Квасов; участогай мастер Песва Лихяна Маринова. Нүхэдтэйгөө хамта Михайловскын горно-шанаржуулгын комбинадай бүлүүр станциин барилгада тэрэ ажалладаг юм.

О. СИЗОВОЙ фото.
ТАСС-ай фотохронико.

САЯАНҺАА ВИТИМ ХҮРЭТЭР

ХЭЗЭЭДЭШЬЕ МАРТАГДАХАГҮЙ

РЕПОРТАЖ

Май һарын сэлмэг дулаахан үглөөгүүр. Нэгэшье үүлэгүй сэнхир номин огторгойдо хөөрхэн жаахан жэргэмэл шубуудай жэгтэй гоёор жэмбүүрдэхэ абяан һэхэлдэ таһалданагүй. Таримал жэрэгэр уляангир модонуудай түрүүшын үнжэгэн ногоохон набшаһад наранай элшэдэ задаран һалбарна.

Үглөөгүүр бүри эртэ байхада, Хэжэнгэ тосхоной үйлсөөр үргэлжэ шад улаан галстугтай, горн, барабануудаа наяруулһан һургуулиин олон үхибүүд, һайндэрэйхеэр хубсалһан наһатай, залуушье хүнүүд субажа эхилээ.

Эхэ һайхан ороноо, газар нютагаа магтаһан, түрэл дайдаяа сэжэзэрээ халхалан бодоһон баатар хүбүүдые мүнхэлэн дурдаһан тэрэ дайнай үедэхиород, буряад дуунуудай аялга хүгжэм репродуктораар һүр жабхалантайгаар зэдэлнэ.

Энэ үдэр манай совет арадай немец фашистнарые шуһата дайнда илаһанһаань хойшо 28 жэлэй ой гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, Эхэ оронойнгоо түлөө ами наһаяа үгэһэн Хэжэнгын голой хүбүүдэй дурасхаалда табигдаһан хүшөө нээлгэ дээрэ һүр жабхаланта митинг болоо. Мүн Сталинградай домог суута байлдаанай болоһон нангин газар — Мамайн добуун дээрэһээ асарагдаһан шоройе энэ хүшөөгэй дэргэдэ табилгын баяр ёһолол болоо.

Үглөөнэй 12 час. Хэжэнгын дунда һургуулиин хэдэн зуун һурагшад, пионернүүд, комсомолшууд, багшанар жагсаалда жэрын зогсонод. Тэдэнэй дээгүүр улаан тугууд намилзана. Хүшөөгэй дэргэдэ жагсаһан дайнай ветерануудай олон тоото орден, медальнуудта хабарай наранай хурсахан элшэ яларан наадана. Манай газар дайдые эзэмдэхэ, дэбһэхээр шунахайран ороһон фашистнартай ами бэеэ хайрлангүй тулалдаһан эдэ хүнүүдэй буурал сагаан толгойнууд наранай элшэдэ ялалзанад. Манай үхибүүдэй һайн һайхан ерээдүйн, маанадай мүнөөдэрэй жаргалта, хүхюун сэнгэлэнг, баян дэлгэр ажабайдалай түлөө эдэ хүнүүд амгалан байдалаа, гэр бүлэеэ, аха дүүгээ орхижо, гартаа буу барин, дайсанай урдаһаа бодоо, хэлэшэгүй хүшэр бэрхэ, үхэлтэ ехэ дайнда илалта туйлалсаа. Эдэнэр өөһэдыңгөө элүүр энхые, эдир залуу наһаяа үгөө. Эдэндэ доро дохин һүгэдэхэ дуран хүрэнэ.

Эдэ дайнай ветерануудай дунда «Шэн габьяагай түлөө» гурбан медаль, үшөө олон медальнуудые яларуулһан, Москваһаа холо бэшэ байдаг Великие Луки хотоһоо эхилээд, Берлин хүрэтэр дайсанине намналсажа даралсаһан Гунгаржаб Гончиков, Дайшалхы Улаан Тугай, Улаан Одоной хоёр ордентай Евлампий Серебренников, Дайшалхы Улаан Тугай, Эсэгэ ороноо хамгаалгын орденууд, хэдэн медальда хүртэһэн хуушанай танкист, мүнөө эрхим комбайнёр Лушан Шойдоров болон бусад зогсонод.

Хүшөөгэй нүгөө захада дайнда мордоһон хүнүүдые халан абажа, фронтые эдеэ хоол, хубсаһаар хангахын түлөө үдэр һүнине, эсэхэ сусахые мэдэнгүй хүдэлһэн, мүнөөшье жэшээтэ һайнаар ажаллажа байһан ажалай түрүүшүүл жагсанхай.

КПСС-эй райкомой секретарь А. В. Раднаев митинг нээжэ, Эхэ оронойнгоо түлөө тэмсэжэ, наһа бараһан хүнүүдэй дурасхаалда минута соо дуугай байхые дурадхаба. Удаань Сталинградта болоһон суута тулалдаанда хабаадаһан сэрэгшэд И. В. Андриевский, Л. Б. Бастуев, партиин райкомой нэгэдэхи секретарь Б. Д. Ангархаев гэгшэдтэ үгэ үгэнэ.

Нүхэр Бастуев иигэжэ хэлээ:

— Волго мүрэнэй эрьедэ болоһон, манай Эхэ ороной, бүхы дайнай хуби заяае гол түлэб шиидхэһэн Сталинградай тулалдаанда эхинһээнь дүүрэтэр ябажа гараһан хүн гээшэб. Газар тэнгэри, гал уһан хоёрой ниилэһэндэл шанга тулалдаан 6 һара соо үргэлжэлөө. Энэндэ манай аха дүү, эбтэй эетэй арад зон лэ илажа гараа. Таанад, үхибүүд, энэ үдэрые бү мартагты. Һайнаар һурагты, Эхэ орондоо дуратай, ёһотойл совет хүнүүд болог ты,— гэбэ.

Аймагай сэрэгэй комиссар Д. Ш. Ринчиндоржиев үгэ абаба:

— Дайн манай хүн зондо айхабтар ехэ хохидол, гашуудал, үхэл зоболон асараа. Үнгэрһэн дайнда хохидоогүй, дүтынгөө хүнние алдаагүй айл хомор байха. Манай Хэжэнгэ нютагһаа 600 эгээл эрхим хүбүүднай бидэнэй мүнөөдэрэй сүлөөтэ һайхан, жаргалта байдалай түлөө наһаяа үгөө, дайнай газарта баатарай үхэлөөр унаа,— гэжэ тэрэнэй хэлэхэдэ, хүнүүдэй нюдэд шаналал гашуудалай нулимсаар дүүрэжэ, түбэнги хоолойдо хатуу бүлхин бии болошоходол гэнэ.

Ажалай ветерануудай дундаһаа Хэжэнгын совхозой нэгэдэхи отделение эрхилэгшэ, Октябриин революциин орденто Б-Х. Д. Жамьянова иигэжэ хэлээ:

— Бидэ нютагтаа үлэһэн үбгэд, хүгшэд, үхибүүд, эхэнэрнүүд дайсанай түргэн дарагдахын, илалтын үдэрые дүтэлүүлэлсэхын түлөө бэеэ гамнангүй, һүни үдэрые илгаруулангүй хүдэлдэг байгаабди. Хэншье мартагдаагүй, юуншье орхигдоогүй, мартагдахашьегүй.

Дайнда унаһан хүбүүднай хэзээдэ манай сэдьхэлдэ мүнхэ байг лэ!

Хэжэнгын дунда һургуулиин багша Д-Н. Цыремпиловэй хүтэлбэрилгэ доро хабарай амаралтын үедэ 9-дэхи «А» классай һурагшад Волгоград хото ошожо, тэндэ Мамайн добуун дээрэ Хэжэнгын нютагай шорой табяад, тэндэһээ дайнай газарай нангин шоройе асарһан байгаа. Мүнөө тэрэ шоройнь тусхай ялагар түмэр хайрсаг соо хэгдэнхэй, улаан бүд дээрэ табяатай байна. Тэрэ хайрсагтай шоройе Сталинград шадар тулалдаһан сэрэгшэд И. В. Андриевский, Л. Б. Бастуев, Б. Д. Ангархаев гэгшэд нангинаар үргэжэ, хүшөөгэй хажууда ходо байхаар бүхэлэн табиба. (дээдэ зураг, доронь — хүшөөгэй дэргэдэхи жагсаал).

Пионернүүд, комсомолшууд хүшөөгэй дэргэдэ венок табинад. Буудалгаар салют үгтэбэ. Һурагшад тангариг үгэнэ. Һүүлдэнь сугларгшад «Бухенвальдын сууряан» гэһэн һүртэ дуу булта дуулаа.

Хүшөөгэй дэргэдэ һурагшад хүндэлэлэй һахюулда ээлжээгээр бүхэли үдэр зогсобод. Үдэшэлэн тэндэ пионернүүд галтай факел бараад ябаа, комсомолдо орогшодто билет барюулагдаа. Бүри орой болотор дуу, хүгжэм зэдэлжэ, шүлэг уншалган боложо байгаа һэн.

М. НАМЖИЛОВ.

ШЕФҮҮДЭЙ КОНЦЕРТ

Республикын онкологическа диспансерэй коллектив шефтээ абаһан Хурамхаанай аймагай ажалшадта жэл бүри ошожо лекци уншана, концерт харуулна. Һаяхан эдэнэр Гаргын, Аргадын, Хурамхаанай, Дэрэнэй совхозуудта, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо хүрэжэ, лекци уншаһан, һонирхолтой концерт харуулһан байна.

Диспансерэй главна врач М. К. Манжигеев «Рак үбшэнһөө яажа һэргылхэб?» гэһэн һонирхолтой лекци уншажа, олон асуудалнуудта тодорхой харюу үгэбэ. Концертдэ хабаадагшад — Шубина Манжигеев хоёр венгер арадай хатар нугархай һайханаар гүйсэдхэжэ, нэрьемэ альга ташалгаар угтагдаба.

Г. БАДМАЕВ.

„ЗАЛУУ НАҺАНАЙ ОХИН“

Нимэ нэртэй Д. Дылгыровэй шэнэ зүжэг Буряад драмын театрай сценэ дээрэ табигдажа, харагшадые баясуулба. Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Б. Г. Аюшин энэ зүжэгые найруулан табиһан, уран зурааша В. Бройко шэмэглэн гоёоһон байха юм.

Мүнөө үедэ хүдөө тосхоной ажабайдалда боложо байгаа ехэ хубилалтанууд тухай зүжэг соо хэлэгдэнэ. Элдэб абари зантай хүнүүдэй хоорондо болоһон зүрилдөөе автор харуулхые оролдоо. Энэ хадаа залуу драматургын хоёрдохи зүжэг болоно. Тэрэ гол түлэб хүдөөгэй залуушуул тухай бэшэдэг байна. Мүнөө үеын залуушуул тухай бэшэһэн темэеэ хэр һайнаар авторай харуулжа шадаһые харагшад сэгнэжэ үзэнэ бээз.

Энэнь театрай байгша оной сезондо табигдаһан түгэсхэлэй зүжэг болоно. Мүнөө һүүлшын бүлэг артистнар Захааминай, Зэдын аймагуудта гастрольдо гарахаар бэлдэжэ байнхай.

К. МУНКУЕВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Үүхэн (артистка Л. Егорова). 2. Жадан, (артист Ж. М. Иванов), Ханда (артистка С. Бубеева).

Авторай фото.

УРАН БЭЛИГТЭНЭЙ ОЛИМПИАДА

Уран зохёол бэшэхэ дуратай һурагшадай дунда олимпиада Түнхэнэй аймагта үнгэргэгдэбэ. Аймагай юһэн һургуулиин һурагшад энэ конкурсдо хабаадалсаа.

Дунда һургуулинуудай дундаһаа Хэрэнэй һургуулиин һурагшад нэгэдэхи, Горхоной һургуулиин түлөөлэгшэд хоёрдохи һуури эзэлээ. Найман жэлэй һургуулинууд сооһоо Шэмхын һургуули нэгэдэхи, Аршаан тосхонһоо ерэһэн айлшад хоёрдохи һууринуудта гараһан байха юм.

Толтойн дунда һургуулиин 6-дахи классай һурагша Туяна Таряшиновагай «Хабар» гэжэ шүлэг удхынгаа, уран найруулгынгаа талаар эрхим һайн гэжэ тоологдоо. Мүн Хэрэнэй дунда һургуулиин 7-дохи классай һурагша Галя Борбоевагай «Түрэл хизаартаа дуратайб» гэһэн шүлэгынь удха түгэлдэр гэжэ тоологдоо. Эдэ хоёр һурагшад байгша оной июниин эхеэр эхилхэ республикын олимпиадада Түнхэнэй аймагһаа хабаадалсаха болобо. Туяна Таряшинова «Саяан» газетэдэ, «Байгал» журналда шүлэгүүдээ толилуулжа, эхилэн бэшэгшэ поэдүүдэй тоодо оролсоно. Буряад хэлэнэй багша Софья Доржиевна Сотникова Толтойн дунда һургуулиин дэргэдэ байгуулагдаһан уран зохёолой кружок хүтэлбэриинэ.

Шэмхын һургуулиин зургаадахи классай һурагша Ира Зверова, Горхоной һургуулиин табадахи классай һурагша Содном Сымбелов гэгшэдэй зохёолнууд һайшаагдаа. Тиихэдэ Аршаанай найман жэлэй һургуулида эмхидхэгдэһэн «Родник» гэжэ литературна кружогой хүдэлмэри эрхим гэжэ тэмдэглэгдэв.

Л. ТАПХАЕВ.

АЖАЛАЙ ЮРЫН ҮДЭРНҮҮД

«Экономико болон соёлой үдэрнүүд» аймагай түб — Хори тосхоной соёлой байшанда үнгэргэгдэнэ. Мүнөө үедэ Үдын, Хүрбын совхозууд, Хориин леспромхоз иимэ үдэрнүүдые үнгэргөөд байна.

Һаяхан Үдын совхозой түлөөлэгшэд ажалайнгаа амжалта тухай хөөрэһэн ээлжээтэ үдэшэ үнгэргэбэ. Аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо М. С. Дармаев үдэшые нээжэ үгэ хэлээд, тус совхозой директор В. Ц. Цыреновтэ үгэ үгэбэ. Совхозой директор совет засагай үедэ нютагайхидайнгаа туйлаһан амжалта тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөөд, юһэдэхи табан жэлэй туршада совхозойнгоо ажалшадай бэелүүлхэ зорилгонуудтай суглааргшадые танилсуулаа. Тус ажахые шефтээ абаһан эмхи зургаануудай зүгһөө хүдөө ажахын управлениин главна зоотехник И. Г. Матвеев үгэ хэлээ.

Ажалдаа амжалта туйлажа, аймаг соогоо суурхаһан Үдын совхозой хүдэлмэришэдтэ партиин райкомой, аймгүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамота, дипломууд барюулагдаба.

Үдэшын түгэсхэлдэ совхозой уран һайханай бүлгэмэй коллектив һонирхолтой концерт суглааргшадай үмэнэ табяа.

Д. ТУМАНОВ.

ҺОНИРХОН ХАРАБА

НИЖНЕ-АНГАРСК. Аймагай соёлой ордон соо уран гартанай бүтээлнүүдэй выставкэ үнгэргэгдэбэ. Выставкэдэ Уоян, Душкачан, Байкальск тосхонуудай үрашуулай бүтээлнүүд табигдаһан байна.

Выставкын жюри Душкачан тосхоной А. Ошепковагай ноохоор нэхэһэн малгай свитер хоёрые үндэрөөр сэгнэжэ, грамота, бэлэг барюулба. Мүн Душкачан тосхоной И. Немеровагай гоё һайхан угалзатайгаар нэхэгдэһэн хубсаһан һайн сэгнэлтэ абажа, грамотада хүртэбэ.

Байкальск тосхоной дунда һургуулиин уран гартанай кружогой гэшүүдэй бүтээһэн катер, вертолёт, спортын кубогууд эрхим сэгнэлтэдэ хүртэжэ, эдиршүүл грамота, бэлэгүүдээр шагнагдаа.

Уоян тосхоной уран гартан эвенкнүүдэй хэрэглэдэг гэрэй хэрэгсэлнүүдые тэрэ шэгээрнь һиилэн дархалжа, выставкэ харагшадые баясуулһан байгаа.

Г. МИХАЛКИНА.

ШОНЫН ГҮЛГЭДЫЕ БАРИБА

Петр үглөөгүүр эртэ малаа туугаад, Доодо-Дэбнин хүнды өөдэ гараба. Һүниндөө бордоһолжо хоноһон аад, зөөлэн саһан нюдэ һаргаан сайрана. Тэрэ мориёо уһалха һанаатай гол тээшэ годирбо. Гэнтэ морининь шуухираад, хажуу тээшэ халба һүрэшэбэ. Гайхаад доошоо харахадань, шэнэ саһан дээрэ һаяхан ябаһан шонын мүр аржыжа байба.

«Одоол улаан мүртэшни оробо бэшэ гүб»,—гэжэ аман соогоо баяртайгаар гүбэд гээд, тэрэ мориноо һүрэжэ бууба. Тиигээд лэ шонын мүр мүшхэһөөр мүшхөөд, бүтүү шэрэнги худар орошобо. Удангүй шонын [illegible] тулажа ерэбэ. Шагнахадань, гүлгэдэй [illegible] дуулдаба...

Ингэжэ Ахын аймагай «Коммунизм» колхозой [illegible] Петр Бадмаевич Габанов шонын зургаан гүлгэ барина байна. Эдэ гүлгэдэйнгөө арһа Орлигой госпромхоздо [illegible] шаажа, 180 түхэригэй шан абаха болобо.

Мүн пенсионер Бэлигтэ Балданович Никифоров [illegible] гэжэ газарһаа шонын дүрбэн гүлгэ бариһан байна.

В. ГАЛСАНОВ.

Багшанарай дээдэ һургуулида

ЗАЛУУ МЭРГЭЖЭЛТЭД

Багшанарай институт дүүргэжэ байһан студентнэрэй ажабайдалда эгээл харюусалгатай хаһань тулажа ерэбэ. Юуб гэхэдэ, байгша оной апрелиин тэн багаар институдай хүтэлбэрилэгшэд болоод Гэгээрэлэй министерствын харюусалгата хүдэлмэришэдһөө бүридэһэн комисси институт дүүргэхэеэ байһан ерээдүйн багшанарай хаана ошожо хүдэлхыень элирүүлэн соносхоо бшуу. Тиихэдээ студент бүхэнэй өөрынь һанал дээрэһээ үндэһэлэн аймаг бүхэнэй һургуулинуудые ород хэлэн ба литературын, буряад хэлэн ба литературын, түүхын багшанараар хүсэд һайнаар хангаха гэһэн гүрэнэй заабари дүүргэхые оролдон, студентнэртэй зүбшөө хэлсээ, тиигэжэ олонхи ушарта хоёр тала бэе бэеэ ойлголсожо, арсалдаата асуудалнууд гарааүй гэхэдэ алдуугүй хаш.

Манай республикын бүхы аймагуудаар таража ошохоо байһан багшанарай институдай студентнэр хүдэлхэ газараа мэдэхэ боложо, гүрэнэй шалгалтануудта бэлдэжэ эхилээ.

ЭГЭЭЛ ТҮРҮҮШЫН...

Үглөөнэй 8 саг... 2-дохи дабхарай коридор соо номууд ругаа шагаашоод лэ ябаһан хүбүүд, басагад олон. Энэ хадаа түүхэ ба хэлэ бэшэгэй факультедэй, буряад хэлэ бэшэгэй таһагай 351-дэхи бүлэгэй студентнэр түрүүшынгээ гүрэнэй шалгалта барижа байна. Комиссиин гэшүүд А. А. Белоусов, Г. Ц. Молонов, Ц-Ж. Цыдыпов, С. Ш. Чагдуров, М. Н. Мангадаев болон бусад студентнэрэй харюунуудые анхаралтайгаар шагнан, ямар сэгнэлтэ табихаяа хараадаа обо на.

Үдэрэй 2 часһаа үнгэржэ байхада, ГЭК-эй түрүүлэгшэ А. А. Белоусов, студентнэрые түрүүшынь гүрэнэй шалгалтаар амаршалаад, саашанхи шалгалтануудаа һайнаар [illegible] юрөөбэ.

«Эрхим» сэгнэлтэ абагшад бэ гэхэдэ, Ц. Оборов, Б-С. Цыденов, В. Лыгденова, Ш. Очирова, Д-Р. Дамбаева, Г. Раднаева, С. Жамцуева гэгшэд болоно.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.

СПОРТ — СПОРТ

«ТЭРЭНГИИН» ШАН

Футболоор городой түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн хабарай мүрысөөн дүүрэбэ. Физкультура, спортын городской комитет «Тэрэнги» гэһэн тусхай шан тогтооһон байгаа. Мүрысөөндэ хабаадалсаһан эдиршүүл, эрэшүүлэй команданууд амиаминдаа наадажа, футболдо дуратайшуулай анхарал татаба. Эдиршүүлэй 13 командануудай дундаһаа «Торпедо», «Текстильщик», ЛВРЗ-гэй, «Забайкалец» спортын клубуудай, «Сэлэнгэ» командын бэлэдхэлэй бүлэгэй футболистнууд шалгаржа, түгэсхэлэй нааданда хабаадалсаха болоһон байгаа. Эндэ ЛВРЗ-гэй спортын клубай эдиршүүлэй команда «Текстильщик» гэй» футболистнуудые 3:0, «Сэлэнгэ» командын бэлэдхэлэй футболистнуудтай тэнсэжэ гарахадаа, түрүү һуури эзэлһэн байна.

Эрэшүүлэй дундаһаа «Забайкалец» клубай спортсменүүд эрхим байба. Эдэнэр түгэсхэлэй наадан дээрэ ЛВРЗ-гэй спортын клубай командые 3:1 гэһэн тоотойгоор шүүжэ гараба. Түрүү һуури эзэлһэн командануудта «Тэрэнгиин» шан барюулагдаба.

Б. МИРОМАНОВ.

СТРЕЛЬНИКОВ ТҮРҮҮЛБЭ

Эрхүү хотодо Сибириин городуудай боксёрнууд сугларжа, түрүү һуури эзэлхын түлөө хоорондоо мүрысэбэ. Нааданда Улаан-Үдэ, Шэтэ, Братск, Ангарск хотонуудай, Монголой Арадай Республикын боксёрнууд хабаадалсаһан байгаа.

Улаан-Үдэ хотын боксёрнууд эндэ һайн амжалта туйлаа. Мастерта кандидат Александр Осокин хоёр боксёрые шүүжэ, түгэсхэлэй нааданда хүрэһэн аад, спортын мастер Уймановта шүүгдэжэ, хоёрдохи һуури эзэлбэ.

Нүгөөдэ — 51 килограммай шэгнүүртэн сооһоо РСФСР-эй габьяата тренер А. А. Атархановай хүмүүжүүлһэн спортсмен, уласхоорондын классай, СССР-эй спортын мастер Валерий Стрельников рингдэ гарахадаа, нааданай һайн техникэ харуулжа байгаад, бүхы уулзалгануудаа шүүжэ гараад, тусхай шанда хүртэбэ. РСФСР-эй арадуудай спартакиадын чемпион, СССР-эй спортын мастер Павел Федотов Эрхүүгэй залуу боксёр Степановые шүүжэ, мүн лэ чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна. Манай бусад боксёрнууд В. Плюснин, Г. Карпышев, К. Мартемьянов, В. Авдышев гэгшэд нэгэ, хоёр уулзалгада шүүжэ шадаһан байна.

Г. СТУПИН.

СҮҮД ДЭЭРЭҺЭЭ

ХҮНЭЙ ЗӨӨРИДЭ ОБТОГШОД

Шэтын областиин Харагун станциин жолоошон Андреев амаралтаяа абаад, нүхэртэеэ Улаан-Үдэ ерэмсээрээ ресторанда орожо, сэнгэбэ ха.

Суг ерэһэн Филин гэдэгынь эндэ архидахань багадаад, хэдэн шэл улаан архитайгаар танилдаа — Московкинтондо асаржа, хүхилдэһэн, сэнгэһэн байгаа. Архиин охиндо костюмайнгаа хармаан соохи мүнгөө тоолоожо үзэхэдэнь, оройдоо 65 түхэриг үлөөд байба. Нүгөөдэ 300 түхэриг үгы...

Гэрэй эзэн, тэрэнэй нүхэд һөө «хаанаб мүнгэмни» гэжэ асуухадань, тэдэнэрынь таһа мэлзэхынгээ хажуугаар, айлшанаа нюдаргаар «хүндэлжэ» ороһон байгаа. Аргаа барагдаһан Андреев Улаан-Үдын Железнодорожно районой милициин таһагай хүдэлмэришэдтэ хандаха баатай болоо бшуу.

Ажал хэхэ дурагүй, хүнэй юумэ бэдэржэ ябадаг Московкин, тэрэнэй һамган Куменева, Лесков, Бекшенев гэгшэд унтажа байһан айлшанайнгаа хармаанда орожо, 300 түхэригынь хубаажа абаһан, архидаһан байба гэжэ элирүүлэгдэбэ.

Улаан-Үдын Железнодорожно районой арадай сүүд хүнэй зөөридэ обтоһон Московкин хоёр жэлээр, Лесков, Бекшенёв гэгшэдые жэл хахад, Куменевае жэлэй болзоортой гоор эрхыень хаһажа, хүдэлмэриин заларуулгын колонидо ябуулха шиидхэбэри абаһан байна.

П. СЫРОМЯТНИКОВ,
милициин майор.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. Нүхэр Л. И. Брежневэй ФРГ ошоод байһан тухай материалнууд. «Республикын нэгэ үдэр» — суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаһанда. А. Алексеевэй кукуруза уһалжа ургуулха тухай статья. Партийна эдэбхитэдэй суглаануудһаа.

Гурбадахи хуудаһанда. Буряадай искусство, литературын үдэрнүүд тухай Ю. Игумновай статья. Хилын саанаһаа абтаһан телеграмманууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Үнэн зүрхэнэй хэрэг» — В. Брагинагай статья. Фоторепортаж.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ харуулна:

11.00 — Улаан-Үдэ хотын һургуулинуудай пионернүүдэй дружинануудай Буряадай АССР-эй, Буряадай пионернүүдэй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан парад. 12.00 — «Бидэнэр — пионернүүдбди!» — телевизионно документальна фильм.

«Орбита» харуулна:

13.05 — Һүүлэй һонин. 13.10 — Һурагшадта — «Будильник». 13.40 — «Амгалан байдал ба ажал таһаршагүй холбоотой». КПСС-эй ЦК-гай апрелиин Пленумэй шиидхэбэринүүдые совет хүнүүд һайшаан дэмжэнэ. 14.00 — А. П. Чехов. «Пестрые рассказы» — зүжэг. 16.30 — Һурагшадта — Биологиин «Амиды байгаалиин нюуса» гэһэн олимпиадын түгэсхэлэй дамжуулга. 17.30 — Үнгэтэ телевидени. «Киногоор аяншалагшадай клуб». 18.30 — Концерт. 18.50 — 19.00 — Забһарлалга. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ Германиин Федеративна Республика айлшалһан тухай. 19.30 — Телевизор харагшадай бэшэгүүдээр зохёогдоһон хүгжэмтэ программа. 20.00 — Совет Армиин ба Флодой сэрэгшэдтэ зориулагдаһан дамжуулга.

Улаан-Үдэ харуулна:

20.30 — «Ая-ганга» — уран зохёолой хүгжэмтэ программа.

«Орбита» харуулна:

22.00 — Үнгэтэ телевидени. «Конец атамана» — уран һайханай фильм (2-дохи сери). 23.15 — Үнгэтэ телевидени. Уран һайханай гимнастикаар СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө Ленинградһаа дамжуулга (суранзан бэшэлтэ). 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

13.10 — «50 жэлэй туршада [illegible] бэшэг». 1938-дахи он». 13.55 — «Эстрада дээрэ эгээн [illegible]рүүн». Телевизионно [illegible]жэлэлгэ.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

● «БУРЯАД ҮНЭН» ● 1973 оной майн 20. ● 4-дэхи хуудаһан ● Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-04472. Заказ № 00444